LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis
Dalls Queens apskrityje (N. Y.) $10.00
Kanadoje $10.00
Kitur užsienyje $12.00
Jungtinėse Valstijose $9.00
Pavienio egzemp. kaina 10 centų

LAISVĖ
THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Semi-Weekly
102-02 Liberty Avenue
Ozone Park 17, N. Y.
Telephone MIchigan 1-6887
PRICE 10c A COPY

No. 13 ★★★★ Ozone Park 17, N. Y. Penkt., vasario (Feb.) 12, 1960 ★★★★ METAI 49-ji

KRISLAI

"Šv. tėvo žodis..."
Kas jį parašė?
V. Andruliui 70 metų.
Belaukiant Liepos 21-osios.

Rašo R. Mizara

Amerikos klerikalų spauda paskelbė **'Šv. tėvo žodį lietuvių tautai."** Netenka nė sakyti, kad tą "žodį" parašė arba vyskupas Padolskis, arba vyskupas Brizgys — abudu pabėgę iš Lietuvos kartu su vokiškųjų nacių armijomis. Abudu jiedu, beje, didžiai nusikaltę "savo avelėms," kurias buvo pasižadėję ištikimai ganyti...

Bet "žodis" oficialiai priskaitomas popiežiui Jonui XXIII-ajam, būk tai jis esą jį parašęs.

—:—

Tame "žodyje" daug neteisybės.

Pasakyta:

"Ganytojai (vyskupai) yra arba išvyti iš tėvynės arba turi gyventi šalia savo vyskupijų, suvaržyti, toli nuo mylimų tikinčiųjų..."

Kas išvarė arkivyskupą Skvirecką? Kas išvarė vyskupus Padolskį ir Brizgį?

Nieks jų nevarė!

Kai hitlerinės vokiečių armijos buvo Lietuvą okupavusios, suminėtieji "ganytojai" jas visaip rėmė, nekreipdami dėmesio į lietuvių tautą, **kovojusią** prieš fašistus.

Kai Raudonoji Armija pradėjo triuškinti nacių armijas, tie trys "ganytojai," spiovę į savo aveles, dūmė "į Vakarus."

Ir šiandien jie muilina pasauliui akis, skelbdami, būk juos komunistai iš Lietuvos išvijo!

Koks melas!..

—:—

Popiežius Jonas XXIII-asis **turėtų** pasiknisti po savo pranokėjo, Pijaus XII-ojo, archyvus. Jis juose suras atžymėtą Pijaus kritiką Skvireckui, Padolskiui ir Brizgiui už pabėgimą iš Lietuvos.

Tai gerai žino ir dabartinė **aukštoji** Lietuvos katalikų **dvasininkija.** Tai žino kiekvienas, kuris nori žinoti!

—::—

Vasario mėnesio 4 dieną **Vincui Andruliui** sukako 70 **metų.**

Nedaug mes turime žmonių, kurie, sulaukę to amžiaus, nesisako, kad "aš jau **per senas** — negaliu nieko **veikti."** Iš Vinco lūpų to neišgirsi. 40 metų savo amžiaus jis atidavė darbininkų judėjimui, pažangios darbininkiškos spaudos tvirtinimui.

Vinco plunksna tiek pat **aštri** šiandien, kokia buvo **prieš** 40 metų.

Pažįstu draugą V. Andrulį **per** nemažau kaip 40 metų. **Visuomet** jis buvo pilnas ūpo, **geros** nuotaikos. Tokiuo yra **ir** šiandien, nors gyvenime **jam** teko sutikti visko.

Raginu draugus skaitytojus **perskaityti** apie V. Andrulį J. M. straipsnį, telpantį šiame Laisvės numery. O nuo savęs ir nuo visų Laisvės **skaitytojų** sakau: geriausios **sveikatos,** ilgiausių metų, didžiausios sekmės darbe Tau, mielasis drauge Vincai!

—:—

Šiuo metu per visą Lietuvą vyksta pasiruošimas Liepos 21-osios šventėms sutikti.

Numatoma, kad tik saviveiklininkų choristų tomis **dienomis** iš visos Lietuvos į Vilnių suplauks apie 35,000.

Ar jūs girdėjote dainuojant **35,000 ar 30,000** dainininkų **chorą?**

Aš negirdėjau.

Bet toks choras Vilniuje dainuos š. m. Liepos 21-ąją.

O kur šokėjai? O kur kitokie menininkai - saviveiklininkai? O kur sportininkai? Visi tą dieną Lietuvos sostinėje bus atstovauti.

—:—

Vienas asmuo, išklausęs mano pasakojimo, klausia:

—Kaipgi Vilnius tokį skaičių žmonių priglaus? Kur juos apnakvydins?

Užtikrinau aš jį, kad patalpos bus surastos, kad tuo reikalu Vilniuje yra, kas rūpinasi.

Trys iš keturių amerikiečiai už draudimą atominių ginklų

New Yorkas. — Vasario 8 d. National Committee for a Sane Nuclear Policy, Inc., paskelbė Jungtinių Valstijų žmonių nuomonę atominių ginklų reikale. Komiteto pareiškimas užėmė visą "The New York Times" puslapį.

1959 m. gruodžio mėnesį The Gallup poll pravedė apklausinėjimus. Žmonėms buvo pastatytas klausimas: "Jungtinės Valstijos ir Tarybų Sąjunga jau yra susitarę neturėti atominių ginklų bandymų iki metų pabaigos. Ar jūs norite, kad šis susitarimas pasiliktų dar metams laiko, ar ne?"

Iš apklausinėtų 77 procentai pasisakė už tai, kad susitarimas būtų prailgintas, 11 procentų prieš ilginimą, o 12 procentų visai susilaikė. Po atsišaukimu pasirašo apie 80 žymių universitetų profesorių, kunigų rabinų, metodistų vyskupas H. G. Werner, artistų, filmų gamintojų, unijų vadų, rašytojų.

Jie nurodo, kad 1959 m. lapkričio 21 d. Jungtinių Tautų Asamblėja priėmė rezoliuciją, reikalaujančią baigti atominių ginklų bandymus. Jie atžymi faktą, kad Genevoje Jungtinių Valstijų, Anglijos ir Tarybų Sąjungos delegatai laiko konferenciją dėl uždraudimo atominių ginklų.

Komitetas ragina piliečius siųsti telegramas arba laiškus prezidentui Eisenhoweriui, Valstybės sekretoriui Herteriui, savo valstijos senatoriams, kongresmanams, ir reikalauti, kad būtų pasirašyta sutartis ir atominiai ginklai uždrausti, o esami kad tuojau būtų sunaikinti.

Mikojanas numato Kubos laimėjimą

Havana. — Anastazas Mikojanas, TSRS premjero pavaduotojas, Havanoje sakė kalbas. Jis kalbėjo apie tuos sunkumus, su kuriais savo laiku susidūrė Tarybų Sąjungos žmonės po revoliucijos. Jis sakė, kad socialistinė santvarka nugalėjo sunkumus ir dabar jau sėkmingai žygiuoja visų šalių priešakyje mokslo ir kitose srityse.

Mikojanas sakė: "Ir jūs, kubiečiai, turite sunkumų, bet galite parodyti tokius stebuklus, kaip TSRS žmonės parodė".

1959 m. nelaimėse žuvo 91,500 žmonių

Chicago. —The National Safety Council paskelbė, kad 1959 metais Jungtinėse Valstijose per nelaimes žuvo 91,500 žmonių, buvo sužeista 9,300,000, o nuostoliai siekė $12,600,000,000.

Automobiliai užmušė 37,800; prie darbo neteko gyvybės 13,800; namuose užsimušė 26,500; prigėrė 6,500; nusišovė arba buvo nušauta 2,200 žmonių, o kiti žuvo kitokiose nelaimėse.

Kuba konfiskuoja žemę ir fabrikus

Havana. — Kubos vyriausybė konfiskavo $3,000,000 vertės nuosavybę kontraktoriaus Cristobal Diazo. Taipgi paėmė vyriausybės kontrolėn du viešbučius ir popieriaus gaminimo fabriką Santiago mieste. Konfiskavo cukraus plantacijas ir kelis fabrikus Oriente provincijoje, o Guanabacoa miestelyje kempinių paruošimo fabriką.

Atvyko prekybos delegacija iš Vokiečių Demokratinės Respublikos (Rytų Vokietijos). Po kelių dienų vokiečių laivai atvežė į Kubą žemdirbystės mašinerijos.

Burmoje jau įvyko parlamento rinkimai

Rangoonas. — Po 15-kos mėnesių generolo Ne Win diktatoriško valdymo buvo paskelbti paralamentariniai rinkimai. Buvo renkama 250 parlamento narių.

Generolas Ne Win ir premjeras U Nu leido kandidatus statyti tik septyniuose šimtuose vietų, o 250 apylinkių paskelbė "nesaugiomis" ir ten balsavimų nebuvo. Prie tokių sąlygų jų kandidatų išrinkimas buvo užtikrintas.

Burma randasi piet-rytinėje Azijos dalyje. Ji užima 261,789 ketv. mylių plotą ir turi 21,000,000 gyventojų.

Rio de Janeiro. — Brazilija pageidauja daugiau pagalbos iš Jungtinių Valstijų.

Addis Ababa. — Ethiopija varžo turistus paveikslų traukime.

"LAISVĖS" VAJUS

GAVIMUI NAUJŲ SKAITYTOJŲ

KONTESTANTŲ STOVIS DABAR YRA TOKS:

	Punktai
Waterburio vajininkai	**7956**
New Jersey vajininkai	**7126**
Brooklyno vajininkai	**5528**
Philadelphijos vajininkai	**3988**
R-Ka, Los Angeles, Calif.	**3236**
Baltimorės vajininkai	**2920**
Geo. Shimaitis, Brockton, Mass.	**2768**
S. Penkauskas-J. Blažonis, Lawrence-Lowell, M.	**2612**
Pittsburgho vajininkai	**2344**
K. Kasulis, Worcester, Mass.	**1732**
M. Uždavinis, Norwood, Mass.	1532
B. Senkevičienė, Chicago, Ill.	1512
So. Bostono vajininkai	1456
Rochesterio vajininkai	1328
J. Patkus, New Haven, Conn.	1236
Great Necko vajininkai	1156
LLD Moterų kuopa, Binghamton, N. Y.	1098
S. Puidokas, Rumford, Me.	940
New Britain, Conn.	744
Scrantono vajininkai	716
V. Žilinskas, Plymouth, Pa.	576
K. Naravas, Shenandoah, Pa.	576
Vera Smalstis, Detroit, Mich.	432
Bridgeport, Conn.	432
L. Tilwick, Easton, Pa.	428
Stamford, Conn.	420
Chester, Pa.	420
V. Kralikauskas, Lawrence, Mass.	288
A. Navickas, Haverhill, Mass.	252
V. Vilkauskas, Nashua, N. H.	252
Geo. Žebrys, Cleveland, O.	252
C. K. Urban, Hudson, Mass.	252
V. Kvetkas, Cambridge, Mass.	216
A. Valinchus, Pittston, Pa.	216
P. J. Anderson, Rochester, N. Y.	144
A. Kuzmickas, Girardville, Pa.	144
J K. Alvinas, San Francisco, Calif.	144
V. Ramanauskas, Minersville, Pa.	144
A. P. Dambrauskas Haverhill, Mass.	108
M. Aranuk, Detroit, Mich.	68
J. Adams, Grand Rapids, Mich.	36

PASTABA: Čia ne paskutiniai vajaus rezultatai. Kadangi tiek daug suplaukė ant syk, tai norime, kiek paruošta, patalpinti dabar. Tad dar sykį atkartojame— **Paskutiniai rezultatai bus paskelbti vėliau.**

Waterburiui kreditavo dvi naujas prenumeratas ir atnaujinimų V. J. Valley, iš New Britain, Conn., taipgi M. Strižauskienė prisiuntė naują prenumeratą ir didelį

(Tąsa 6-tam pusl.)

PLEČIASI NEGRŲ "SITDOWN" KOVA

Charlotte, N. C. — Prasidėjusi negrų kova už lygias teises pagalba "sitdown" streikų vis plečiasi. Kada negrai atsilanko į krautuves, valgyklas ar kitas įstaigas, tai baltieji patarnautojai "nemato" jų ir nepatarnauja.

Jaunas negras Joseph Charles Jones, baigęs John C. Smith universitetą, atsistojo priešakyje negrų, ypatingai studentų, ir pagalba sėdėjimo streikų kovoja už savo rasės teises.

Jis sako: "Dievas visiems žmonėms suteikė lygias teises... Aš neturiu prieš baltuosius neapykantos, pavydo ar ko kito... Aš noriu lygybės... Valgykloje noriu užsisakyti valgį, pavalgyti, užsimokėti ir išeidamas palikti 'tipą', jeigu taip jaučiuosi".

Jam vadovaujant prasidėjo sėdėjimo streikai. Kada baltieji patarnautojai "nemato" negrų, tai negrai sėdi ir laukia. J. C. Jones pataria jiems: "Sėdėkite ir nieko nekalbėkite, kol gausite patarnavimą".

Sėdėjimas prasidėjo Greensboro miestelyje. Jis persimetė į Durham, Winston-Salem, Charlotte ir kitus miestus. Negrai studentai iš North Carolina A. & T. Kolegijos, Winston-Salem Teachers, Durham High School ir kitų kolegijų ir mokyklų sėdėdami jau uždarė daug valgyklų ir kitų įstaigų.

Vėliausios žinios

Maskva. — Italijos prezidentui Gronchi buvo surengtas banketas. Chruščiovas su juomi linksmai juokavo.

Milwaukee, Wis. — Viceprezidentas Niksonas sakė, kad negerai daro demokratai, kurie vartoja pravardžiavimus politikoje.

Paryžius. — Mirė admirolas P. Barjot.

Washingtonas. — Seaway vandens keliu gabens karo laivynui reikmenų iš Didžiųjų ežerų srities.

New Delhi. — Indija tiesia plieno kelius linkui Ladakha, kur tarpe jos ir Kinijos eina ginčas sienos klausime.

Atėnai. —Laivų statybos ir taisymo fabrikai pilnais garais dirba, nes je stato ir taiso virš 100 laivų.

Maskva. —Šiemet Chruščiovas lankysis Gvinejos respublikoje, Afrikoje. Ta proga jis aplankys ir kitas Afrikos šalis.

Londonas. — Macmillanui sukako 66 metai.

Karininkai gąsdinimais ir vėl didina apsiginklavimą

Washingtonas. — "Po Chruščiovo apsilankymo Washingtone buvo sumažėjęs apsiginklavimo ūpas, o dabar jis vėl pakilęs", praneša UPI žinių agentūra.

Po to, kaip prezidentas Eisenhoweris pateikė Kongresui biudžeto pasiūlymą, tai tuojau prasidėjo "įrodymai", būk "permažai pinigų skiriama gynybai". Prezidentas siūlo arti 46 bilijonų dolerių apsiginklavimui, tai yra, po 54 centus iš kiekvieno dolerio įplaukų.

Bet armijos, orlaivyno ir laivyno karininkams to negana. Jie visi reikalauja didesnio apsiginklavimo, daugiau skirti tam reikalui pinigų.

Vos pasibaigė kalbos orlaivyno generolų T. S. Power, D. S. Sharpe, T. D. White ir Taylor, kurie reikalavo orlaivyno reikalams pridėti dar bilijoną dolerių, kaip su panašiomis išstojo laivyno vadai.

Admirolas A. A. Burke kalbėjo, kad būk Tarybų Sąjunga turi apie 500 submarinų ir "visi naujutėliai". Jis sakė: "Mums mirtiną pavojų sudaro Sovietų submarinai... Jie ne tik sudaro pavojų mūsų komunikacijoms jūrose, bet taip pat ir Jungtinių Valstijų miestams ir bazėms". Jis pareikalavo, kad kariniam laivynui dar būtų pridėta $975,000,000, ir už tuos pinigus pastatyta šeši atominiai submarinai.

Jį karštai parėmė demokratų senatoriai Johnson, Symington ir kongresmanas C. Cannon.

Washingtonas. — Anglija ir JAV pateiks savo planą dėl atominių ginklų.

Daugiau jie kalba – mažiau susikalba

Washingtonas. — Generolų, admirolų ir politinių vadų kalbos gynybos reikalais jau juos pačius supainiojo. Allen Dulles, Central Intelligence Agency (užsienio šnipavimo) viršininkas, ir Pentagono karininkų vadas generolas Nathan Twiningas negali susikalbėti. Abu jie skaitosi žinovais Tarybų Sąjungos gynybos jėgų.

Kada Washingtone eina karšti ginčai, reikalaujant daugiau pinigų JAV gynybai, tai Europoje NATO nariai jau nerimauja. Iš tų kalbų NATO nariai daro išvadą, kad JAV yra "silpnos".

A. Mikojanas jau važinėja po Kubą

Havana. — Kubos gyventojai karštai sveikina Mikojaną. Darbininkų palociuje keli tūkstančiai žmonių klausėsi jo kalbos. Mikojanas gyrė Kubos žemės reformą. Jis sakė, kad buvę dvarponiai ir Jungtinių Valstijų kapitalistai negali pykti, nes jie už paimtą žemę gaus užmokėti.

Tarybų Sąjungos industrinę parodą kubiečiai masiniai lanko. Iš provincijų ir kitų miestų ruošia ekskursijas į Havaną, kad pamatyti TSRS parodą.

Maskva. — Premjeras Chruščiovas pakartojo, kad Tarybų Sąjunga pasirengus bile kada pasirašyti sutartį uždraudimui atominių ginklų bandymų.

Londonas. — Mirė D. W. Paget, kuri augindama lenktynių arklius susikrovė $10,000,000.

N. Chruščiovas jau lankosi Azijoje

Maskva. — Trečiadienį, vasario 10 dieną TSRS premjeras N. Chruščiovas išskrido į Indiją. Jis ten praleis keturias dienas. Numatoma, kad bus pasitarta su Indijos vadais reikalę jos ir Kinijos sienų.

Paskui jis lankysis Burmoje ir Indonezijoje. Šios abidvi šalys palaiko draugiškus santykius su Tarybų Sąjunga.

Grįždamas iš Indonezijos jis dar sustos kai kuriose Azijos šalyse. Numatoma, kad apsilankys Afganistane.

Ekstra

Washingtonas. — Aplinkui Šiaurės Žemės ašigalį sukasi satelitas, bet nei JAV karininkai, nei mokslininkai nežino, iš kur jis atsirado.

Belgradas. —Nuo širdies smūgio mirė kardinolas Alojzije Stepinac.

Chicago. — Baisios sniego audros siautė vidurvakarinėse valstijose. Vietomis sniego prikrito iki 14-kos colių, šaltis buvo 10 laipsnių žemiau zero. Žuvo 35 žmonės.

New Delhi. — Iškilmingai buvo pasitiktas TSRS premjeras Chruščiovas.

Bostonas. — Dalinu laimėjimu pasibaigė laivakrovių streikas prieš Jarka Stevedoring Corp.

Denver, Colo. — Nuo karinio lėktuvo nukritęs ratas pramušė gyvenamo namo stogą. Pats lėktuvas nukrito ant kito namo ir jį sudegino.

LAISVE

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.

Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays.
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK 17, N. Y.
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.
Established April 5, 1911 — ROY MIZARA, Editor

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$9.00	Canada and Brazil, per year	$10.00
United States, per 6 months	$5.00	Canada and Brazil, 6 months	$5.50
Queens Co.	$10.00 per year	Foreign countries, per year	$12.00
Queens Co.	$5.50 per six months	Foreign countries, 6 months	$6.50

Visur tos didelės baimės akys

TIKRAI PIKTA IR NEGRAŽI prasidėjo komercinės spaudos kampanija prieš Kubą ir Tarybų Sąjungą. Puolama Kubos vyriausybė, kam ji įsileido tarybinę parodą, kam premjeras Castro gražiai pasitiko Mikojaną ir kalba apie atnaujinimą diplomatinių ryšių tarpe šių dviejų kraštų. O Tarybų Sąjungai, suprantama, tenka už tai, kam ji tą parodą sugalvojo ir kam atsiuntė savo premjero pavaduotoją parodą atidaryti ir čia kalbėti apie praplėtimą prekybos tarpe Kubos ir Tarybų Sąjungos.

Betgi ta pati paroda įvyko New Yorke ir jinai nieko blogo nepadarė mūsų kraštui. Ta paroda buvo suruošta Meksikoje ir dėl jos ten neįvyko joks perversmas. Visi rimtai galvojantieji žmonės pripažįsta, kad ši tarybinė paroda tik daug gero davė. Ji prisidėjo prie supažindinimo amerikiečių ir meksikiečių su Tarybų žemės laimėjimais ir pasiekimais. Ji prisidėjo prie pagerinimo santykių tarpe šių trijų kraštų.

Tai kam dabar toks triukšmas dėl šios parodos atidarymo Kubos sostinėje? Kodėl Kuba neturėtų teisės gerinti savo santykius su Tarybų Sąjunga arba su bile kuriuo socialistiniu kraštu? Tas komercinės spaudos pučiamas burbulas apie mūsų interesams pavojų dėl tos parodos ir Mikojano atsilankymo pagrįstas tuo supratimu, jog Kuba tebėra Amerikos kolonija. Nors Jungtinės Valstijos palaiko diplomatinius ryšius su Tarybų Sąjunga nuo 1933 metų, bet Kubai nevalia juos turėti net dar ir dabar! Tai kišimasis į Kubos vidinius reikalus.

Blogo Amerikai padarys ne toji tarybinė paroda ir Mikojanas, bet mūsų komercinė spauda su savo plepalais ir tie politikieriai, kurie dar šiandien negali susitaikyti su mintimis, jog Kuba yra neprklausoma šalis, jog joje įvyko perversmas, ir jog naujoji Kuba ryžtasi žygiuoti tarptautinėje politikoje tuo keliu, kuris jai atrodo geriausiu. Sveikiausia Amerikos interesams būtų, jeigu būtų liautasi kištis į jos reikalus ir jai palinkėtų geriausios sėkmės jos naujuose drąsiuose žygiuose. Castro užsitarnauja ne kritikos ir pasmerkimo, bet pagyrimo ir padrąsinimo jo pastangose pakelti savo liaudies gyvenimo lygį.

Pralaimėjimas virtęs laimėjimu

TIE, KURIE TAIP LABAI DŽIAUGĖSI komunistų pralaimėjimu Indijos valstijoje Keraloje per šiomis dienomis įvykusius rinkimus, pradėjo nusivilti. Jie pamatė, kad jų džiaugsmas buvo labai trumpas. Jie tikėjosi, kad rinkimuose Keralos komunistai bus taip sunaikinti, jog nebeliks vilties nė atsikvėpti. Išėjo gi kitaip. Pasirodo, kad tas jų "pralaimėjimas" virto pusėtinai dideliu laimėjimu.

Reikia žinoti, kad prieš Keralos komunistus buvo sudarytas tikrai platus bendras frontas, nuo katalikų bažnyčios iki socialdemokratų. Jo centre buvo Nehru vadovaujama Kongreso partija.

Tiesa, šis "frontas" laimėjo didelę daugumą parlamente vietų — iš 126 vietų jis turės 98, o komunistai tiktai 26, — bet svarbu tas, kad už komunistų kandidatus paduoti balsai ne tik nepuolė, lyginant su 1957 metų rinkimais, o dar labai žymiai paaugo. Jeigu anais rinkimais jie buvo gavę visų balsų tik apie 35 procentus, tai šiais rinkimais jie jau gavo apie 44 procentus! Juk tai milžiniškas laimėjimas. O reikia žinoti, kad kai Nehru nuvertė komunistinę vyriausybę, tai prieš komunistus buvo paleistos darban visos priemonės, neišskiriant ir teroro. Ir jeigu Keralos komunistai vis tiek surinko beveik pusę visų balsų, tai begalo įspūdingas pasirodymas.

Nepateisinamas pasiteisinimas

JEI TARYBŲ SĄJUNGA GALĖJO savo ginkluotas jėgas sumažinti net vienu trečdaliu, tai kodėl Amerika negalėtų to paties padaryti?

Kaip nors reikia pateisinti laikymą didžiulės armijos. Visaip bandoma. Vėliausias pasiteisinimas yra toks: Mes, girdi, turime šimtus bazių, išmėtytų po visą kapitalistinį pasaulį. Jas reikia aprūpinti žmonėmis. Be karėivių jos nieko nereikštų. Mūsų dabartinių pajėgų kaip tik užtenka toms bazėms operuoti. Todėl apie jų sumažinimą negali būti nė kalbos!

Bet kodėl tuojau nelikviduoti dalies tų bazių? Bazės yra šaltojo karo padaras. Jos nereikalingos. Jos darosi nepakenčiamos žmonėms tų kraštų, kuriuose jos randasi. Jų uždarymas pradžiugintų ne tik amerikiečius, bet visus taiką mylinčius žmones. Nuo to mūsų vyriausybė ir turėtų pradėti.

Žingsnis pirmyn ir atgal

FRANCŪZIJOS PARLAMENTAS APRŪPINO De Gaulle diktatoriškomis galiomis. Jis vienas per metus laiko valdys kraštą. Tik komunistai balsavo prieš padarymą De Gaullės diktatoriumi.

Gerai, kad De Gaulle pažadėjo alžyriečiams teisę nuspręsti savo ateitį. Gerai, kad jis ten sutriuškino reakcionierių sukilimą.

Bet Alžyro klausimas pasilieka neišspręstas. Alžyriečiai nesiliauja reikalavę pilnos nepriklausomybės. Alžyro francūzai tebepažada iš savo rankų vadelių nepaleisti. Pats De Gaulle tebekalba apie palaikymą Alžyro Francūzijos kolonija. Alžyriečiai patys nubalsuosią už pasilikimą Francūzijos dalimi. O kas bus, jeigu alžyriečiai pasisakys už visišką, pilną atsiskyrimą nuo Francūzijos? Vėl užvirs karas, jeigu De Gaulle laikysis savo nusistatymo.

Vadinasi, De Gaulle žengia vieną žingsnį pirmyn, kitą atgal. Jis sutriuškino sukilimą, bet žada vykdyti sukilėlių užmačias.

Kas ką rašo ir sako

RAŠYTOJAS A. ČECHOVAS IR LIETUVA

Vilniaus "Tiesoje" (sausio 29 d.) įžymusis Tarybų Lietuvos kritikas akademikas Kostas Korsakas rašo apie didžiojo rusų tautos rašytojo A. Čechovo kūrybinę įtaką Lietuvoje. Jis atžymi, kad dar pabaigoje praėjusio šimtmečio Čechovo kūryba buvo žinoma Lietuvoje. Pavyzdžiui, Povilas Višinskis ir Julia Žemaitė domėjosi Čechovu. Na, o "peržengusį XX amžių, Čechovo vardas ir jo kūriniai dar plačiau ėmė skambėti Lietuvoje, stiprindami čia jau nebe vien demokratines, bet ir revoliucines nuotaikas," sako Korsakas.

Toliau:

Įžymusis revoliucinis veikėjas V. Mickevičius-Kapsukas gėrėjosi drąsiu Čechovo protestu, pareikštu carui, atsisakius patvirtinti M. Gorkio išrinkimą akademiku. Revoliucinis rašytojas Br. Vargšas ragino lietuvių literatus mokytis iš Čechovo visuomeninio kryptingumo grožinėje kūryboje.

Tuo metu, stipriai pasireiškęs literatūroje, J. Biliūnas ir ką tik į ją atėjęs A. Vienuolis — du įžymūs mūsų grožinės prozos meistrai — jau tiesiogiai susišaukia su Čechovo kūryba — Biliūnas savo apsakymų humanizmu, lyrinėmis nuotaikomis, subtiliu, tikrai čechovišku psichologizmu ir šviesesnės ateities troškimu, o Vienuolis — savo apsakymuose vaizduojamų buržuazinių inteligentų sumiesčionėjimo, moralinio jų nuosmukio kritika, tauresnių dvasinių polėkių konflikto su pilkąja, šiurkščiąja gyvenimo kasdienybe iškėlimu, neretai taip pat nudažytu čechoviškos spalvos lyrizmu. Pat A. Vienuolis vėliau ne kartą atvirai nurodė, jog Čechovas buvęs jo mėgiamiausias rašytojas.

Dar prieš pirmąjį pasaulinį karą pasirodė ne tik pirmieji Čechovo apsakymų vertimai lietuvių periodikoje, bet 1911 m. ir pirmasis jo verstinių novelių rinkinys lietuvių kalba. Čechovo pirmųjų vertėjų tarpe buvo ir toks įžymus mūsų rašytojas, kaip Vaižgantas. Jau tuo metu mūsų teatro mėgėjų scenoje plačiai išpopuliarėjo kai kurie Čechovo vodeviliai ('Meška" ir kt.).

A. Čechovo įtaka Lietuvos teatrui buvo tikrai didelė. Korsakas sako:

Visu savo genialiu ūgiu Čechovas įžengė anuo metu į lietuviškojo teatro sceną. Kauno valstybiniame teatre buvo pastatytas jo "Vyšnių sodas" ir B. Sruogos išverstas kitas Čechovo dramaturgijos šedevras — "Trys seserys." Čechovo — to XX amžiaus Šekspyro, kaip jį dažnai vadina Vakaruose — pjesių kad ir negausūs pastatymai buržuazinės Lietuvos teatruose buvo didžiulė scenos meno mokykla ir mūsų režisieriams, ir aktoriams.

A. Čechovo įtaka nesibaigė su buržuazine Lietuva. Ji dar ryškesnė ir brangesnė lietuvių tautos gyvenime tarybinėmis sąlygomis. Tai pabrėžia ir K. Korsakas.

Jeigu buržuazijos viešpatavimo metais Čechovo kūryba Lietuvoje veikė daugiau savo demaskuojamąja, kritine galia, humanistinių polėkių ir šviesesnės ateities vilčių žadinimu, jis sako, — tai tarybinės santvarkos sąlygomis didžiojo rašytojo literatūrinis palikimas pirmiausia sukelia norą atsiriboti nuo visko, kas dvelkia luošąja praeitimi, ryžtingai kurti tą naują, tauru ir prasmingą, žmogaus esmės vertą gyvenimą, apie kurį svajojo visi geriausieji Čechovo kūrinių veikėjai. Vieno iš tokių veikėjų pasakytasis aforizmas — "žmoguje viskas turi būti gražu" — šiandien mums skamba kaip programinis devizas, statant komunistinę visuomenę, auklėjant naujos epochos žmogų.

Geniali Čechovo kūryba, jau kelias dešimtis metų vaisingai tarnavusi ir lietuvių tautos dvasiniams poreikiams, iš tikrųjų tik šiandien, socialistinės santvarkos sąlygomis, pradeda visu platumu įeiti į mūsų krašto kultūrinį gyvenimą. Nesunku numatyti, kokią neįkainuojamai teigiamą reikšmę jau artimiausioje ateityje ji turės mūsų respublikos žmonių idėjiniam, estetiniam ir apskritai visam dvasiniam augimui. Kaip tik už tai priklauso Čechovui tiek mūsų gili pagarba, tiek dar gilesnė meilė.

Cliffside, N. J.

Veikimas ir filmai iš Lietuvos

Pradėjome 1960 metus su nauju veikimu. Jau turėjome LDS 115 kuopos ir LLD 77 kuopos susirinkimus. LDS nariai pasimokėjo už pusę metų duokles, o LLD už visus metus.

Buvo išduotas raportas iš LDS apskrities konferencijos. Raportą išdavė J. Bakūnas ir G. S. Jie raportavo apie kuopų veikimą ir kitus dalykus.

LLD kuopoje buvo raportas iš LLD 2-ros apskrities konferencijos. Raportavo G. Stasiukaitis. Buvo aiškinta, kad yra gauta iš Lietuvos filmų. Nutarta parsitraukti ir Cliffsidėje parodyti. Tam reikalui komisijon išrinkta G. S., J. Bakūnas ir A. Bakūnienė.

Komisija susisiekė su filmų (judamų paveikslų) rodytojais ir jau susitarė. Filmai bus parodyti sekmadienį, vasario (Feb.) 21 dieną, 235 Cliff St. svetainėje. Pradžia 3:30 val. po pietų. Filmus rodys George Klimas iš Jamaica, N. Y.

Taigi, turėsime progą savo akimis pamatyti tėvų žemę, kurios jau per 50 metų nematėme. Pamatysite Lietuvos atsiekimus ir patys įsitikinsite, kad Lietuva yra lietuvių tautos šalis.

Taipgi pasakys kalbą Jonas Juška, iš Richmond Hill, kuris pereitą vasarą važinėjo Lietuvoje ir viską matė savo akimis. Ateikite visi ir visos. Įžanga nemokamai.

Buvome parsitraukę "Vilnies" kalendoriaus 1960 metams. Jis gerai platinasi, visi nariai pasipirko.

G. S.

Pekinas. — Pančen Lama, Tibeto religinis vadas, per penkis mėnesius važinėjo Kinijoje, o dabar jau sugrįžo į Tibetą.

Kur grafas Potockis seniau viešpatavo...

(Laiškas iš Lietuvos)

Jau seniai nesu buvęs Lukšiuose. Todėl, turėdamas reikalų Šakiuose, sumaniau pakeliui čia apsistoti ir apsidairyti. Iš Vilniaus kelias eina per Kauną. Iš Kauno per Marvelę pravažiavę pasukome į puikų plentą. Nors vakar smarkiai snigo ir pustė, bet kelias gražiai greideriais nuvalytas, patogus važiuoti.

Štai jau ir Zapyškis, garsus savo senąja bažnyčia, statyta Vytauto laikais. Ją pastatęs 1530 metais Naugarduko vaivada priklausė Sapiega, kuriam priklausė Zapyškio dvaras. Seniau čia, ant pat Nemuno kranto, stovėjo senovės lietuvių stabmeldžių aukuras, kurio vieta buvusi netoli zokristijos durų. Kaip ir daugelyje vietų, krikščionybės skelbėjai tyčia stato bažnyčias senovės aukavietėse su tikslu atpratinti lietuvius nuo senųjų dievų garbinimo ir įdiegti pagarbą krikščioniškiems dievams ir šventiesiems. Senojoje bažnyčioje pamaldos jau daugelį dešimtmečių nelaikomos. Prie bažnyčios prikalta metalinė lenta skelbia, kad tai valstybės saugomas senovės architektūros paminklas. Kaip matyti iš suneštų bažnyčios vidun pastolių, ten daromas remontas.

Pamatęs mus, keletą žmonių apžiūrinėjančių Zapyškio bažnyčią, kažkoks civiliai apsirengęs pilietis ima mus klausinėti, bene būsime kokia komisija ir domisi tolimesne bažnyčios ateitimi. Pasirodo, tai būta Zapyškio klebono. Jam rūpi, kas bus su senąja bažnyčia, jei kada nors bus statoma ant Nemuno hidroelektrinė ties Jurbarku. Ar pakilęs vanduo neužliesiąs bažnyčios ir kokių priemonių bus imtasi jai apsaugoti, kaip senam paminklui? Toks klausimas ir mums, keliems žurnalistams, naujas ir nieko atsakyti negalime, bet kai bus išspręstas hidroelektrinės klausimas, bus sutvarkytas ir to senovės paminklo klausimas.

Kuo gi garsūs tie Lukšiai, kad apie juos rašyti — gal paklaus gerbiamasis skaitytojas. Seniau tai buvo paprastas bažnytkaimis, kokių Lietuvoje daugybė. Tiesa, Lukšiuose buvo kadaise įsteigta bene pirmoji Zanavykijoje pradžios mokykla, kurioje pirmuosius mokslus išėjo daktaras Jonas Basanavičius. Lukšių kapinėse stovi didelis kryžius su lietuvišku ir lenkišku užrašu, skelbiančiu, kad ten palaidotas 1885 metais miręs Zyplių dvaro savininkas Bartkovskis. Netoli Lukšių stovi gana gražūs buvusio Potockių dvaro rūmai.

Ne, ne senovės liekanomis garsūs šiandien Lukšiai, ne senais prisiminimais. Dabar Lukšiai išgarsėjo po Tarybų Lietuvą ir už jos sienų kaipo didžiausio ir turtingiausia Lenino vardo kolūkio centras.

Gerai prisimenu pokarinius Lukšius kaipo sustingusį bažnytkaimį, kurio centre buvę mokyklose rūmai gerokai nuo karo nukentėjo. Tačiau jie greit suremontuoti ir ten įsikūrė vidurinė mokykla. Kadangi Šakiai buvo sugriauti, o apskrities centras buvo persikėlęs į Griškabūdį, buvusiuose Potockių rūmuose, ties Lukšiais, tapo įkurta Šakių apskrities ligoninė. Vėliau Lukšiuose buvo įsteigta Mašinų-traktorių stotis. Tos naujovės kiek pagyvino Lukšių gyvenimą. Tačiau visai kita, nauja Lukšių istorija prasidėjo su Lenino vardo kolūkio įkūrimu, o ypač po to, kai to kolūkio pirmininku buvo išrinktas 24 metų komjaunuolis Kostas Glikas, pasireiškęs kaip energingas ir sumanus vyras bei geras šeimininkas.

Sunku buvo bepažinti senuosius Lukšius dabar. Kur tik žiūri, vyksta statybos. Įvažiuojant į Lukšius matyti išsirikiavusi eilė garažų auto mašinoms. Tikrai daug reikia tų garažų, nes Lenino vardo kolūkis turi 32 auto mašinas — šunkvežimius ir lengvąsias. Tiesa, jos ne visos Lukšiuose, bet dalis jų kitose brigadose. Abipus plento, sudarančio didžiąją Lukšių gatvę, iškilo eilės naujų gražių kolūkiečių gyvenamųjų namų. Nuo centrinės gatvės į kairę ir į dešinę nusitiesusios naujos gatvės su naujutėliais mediniais arba mūriniais kolūkiečių namais. Dauguma vieno aukšto su salkomis, bet kai kurie dviaukščiai, tikri miestietiški namai.

Klausinėjame, kur kolūkio valdyba. Pasirodo, ji išsikėlusi į buvusius Mašinų-tratorių stoties centrinius rūmus, kitaip sakant, į buvusius grafų Potockių rūmus. Rajono ligoninė išten persikėlusi į Šakius, kur jai pastatytas naujas pastatas.

Einame į senuosius rūmus, kur seniau grafai viešpatavo, iš kur per šimtmečius buvo vykdomas Lietuvos valstiečių pavergimas, išnaudojimas ir apiplėšimas. Daug galėtų papasakoti tie niūrūs grafiškų rūmų mūrai, bet jie tyli. Užtat žmonių atmintyje užsiliko daug pasakojimų apie kilmingųjų niekšų šundarbius.

Štai vieną pasakojimą mums pakartoja K. Glikas, kai surandame jį kolūkio pirmininko kabinete ir paskui išeiname apžiūrėti kolūkio mechanines dirbtuves.

Vieną kartą prie gausiai apkrauto valgiais ir gėrimais stalo sode puotavęs grafas Potockis su apylinkės dvarininkais ir bajorais. Tuo metu toliese pasirodė einąs elgeta. Vienas dvarininkas, norėdamas pajuokauti, taręs Potockiui: "Štai bene tavo giminaitis ateina, pone grafe?" Grafas įsižeidęs ir liepęs atnešti šautuvą, prisitaikęs ir čia pat nušovęs elgetą. "Štai jums ir mano giminaitis," — besijuokdamas sušukęs grafas. Ir tokia žmogžudystė grafui praėjusi juokais, niekas ir negalvojo jį nubausti.

Tokių sužvėrėjusių dvarininkų palikuonys buvo gerbiami ir globojami buržuazinės santvarkos metais Lietuvoje. Įvairūs buvę grafai Komarai, kunigaikščiai Vasilčikovai, naujai iškeptieji dvarininkai norkaičiai, tubeliai, karveliai ir kitokie, buvo buržuazinėje Lietuvoje tikrieji šeimininkai ir valdovai.

Liaudis nušlavė visus dvarininkų ir kitų išnaudotojų luomus. Venintelių žemės šeimininku tapo darbo valstietis. Ir Lenino vardo kolūkis yra vienas stambiausiųjų Lietuvoje. Jo žemės plotas siekia 6,400 hektarų (naudingos žemės 5,200 hektarų, dirbamos — 4,500 hektarų). Viso kolūky apie 2,000 gyventojų, iš kurių darbingų apie 900. Jau seniai kolūkis pasiekė 10 milijonų rublių pajamų, o 1959 metų pajamos siekiančios net 12,500,000 rublių. Didžiausias pajamas kolūkis gauna iš gyvulininkystės ir dabar tvartuose yra apie 1,500 galvijų, iš kurių apie 700 melžiamų karvių, o pernai realizuota 4,300 bekonų. Stambias pajamas kolūkis turi iš linų, iš daržovių ir kitų kultūrų. Kolūky užvesta 123 hektarai sodo, kuris tiesiai pakeliui į Šakius. Numatoma, kad iš Šakių pusės bus plečiami sodai ir visas kelias tarp Lukšių ir Šakių eis sodais.

Kolūkiečiai gauna Lenino vardo kolūkyje užtikrintą atlyginimą po 20 rublių už darbadienį, o taip pat turi pajamų iš savo pasodybinių sklypų ir gyvulių, kuriems ganyti kolūkis duoda savo ganyklas, aprūpina pašaru. Metus užbaigę kolūkiečiai gali skaičiuoti savo dideles pajamas, kurios kai kuriose šeimose siekia 30-40 tūkstančių rublių.

Naujas gyvenimas verda Lukšiuose ir visame kolūkyje. Žmonės dažnai susilaukia gražių pramogų, susieina į savo saviveiklininkų ruošiamus vakarus, į koncertus ir vaidinimus, atliekamus miestų teatrų kolektyvų, dažnai lankosi kine, turi kultūros namus su turtinga biblioteka. Visų šeimų jaunimas mokosi, daugelis jau baigė vidurinį ir aukštąjį mokslą.

Apžiūrinėjame kolūkio dirbtuves. Pasirodo, tai buvusios valstybinės Mašinų-traktorių stoties dirbtuvės. Kolūkis atpirko Mašinų - traktorių stotį su visomis mašinomis, traktoriais, kombainais ir dirbtuvėmis. Dabar kolūkis turi 47 traktorius, 6 kombainus ir daugybę kitokių žemės ūkio mašinų. Dirbtuvėse vyksta įtemptas darbas — remontuojami traktoriai, kad jie laiku būtų paruošti pavasario darbams.

Kolūkio pirmininkas K. Glikas, dabar Socialistoinio Darbo Didvyris ir šio šaunaus vardo pažyma — aukso žvaigždutė — puošia jo krūtinę. Jis jau nebe 24 metų jaunuolis, nes jau apie 10 metų vadovauja kolūkiui. Jis — prityręs kolūkinis vadovas ir valstybės darbuotojas — Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas, dažnai pasisakąs įvairiais valstybės reikalais per sesijas ir suvažiavimus. Jo vadovaujamas kolūkis tapo pirmaujančiu tarp Tarybų Lietuvos kolūkių ir šaunaus Lenino vardo kolūkis tapo puikiu pavyzdžiu kitiems kolūkiams. Jis parodo kelią į naują, gražų laisvų valstiečių gyvenimą, kurį užtikrina socialistinė santvarka.

J. Paulikonis

Lukšiai, 1960. I. 20.

Tunis. — Tunisija reikalauja, kad Francūzija pasitrauktų iš Bizertos prieplaukos. Francūzija tenai yra įsitaisiusi karo laivyno bazę.

Iš ALDLD Centro raštinės

Centro Valdyba laikytame posėdyje š. m. vasario 6 d. vėl peržvelgė mūsų Draugijos darbuotės planus. Iš raportų pasirodo, kad LLD reikalai gražiai tvarkosi. Buvo iš naujo persvarstytas suvažiavimo šaukimo klausimas. Palikta pirmesnis nutarimas. Suvažiavimas įvyks liepos arba rugpiūčio mėnesyje, Philadelphijoje. Apskritys bei kuopos savo susirinkimuose jau dabar turi pradėt suvažiavimo klausimą savrstyti.

Daugelis kuopų rūpinasi parodymu iš Lietuvos filmų. Labai džiugu, kad tuomi gali pasitarnauti mūsų Centro sekretorius Jonas Grybas. Apart filmų parodymo, vietos veikėjai turi progą plačiau pasikalbėti su sekretoriumi apie draugijos reikalus. Filmus, kur tik buvo parodyti, žiūrovai visur sutiko su dideliu pasitenkinimu.

Duoklių mokėjimas ir iždo sustiprinimas klostosi labai gražiai. Imsiu tik kelis pavyzdžius. J. M. Kaminskas, 19 kuopos sekretorius iš Chicagos, prisiuntė $68.75 narinių duoklių ir $13 aukų. J. W. Thomsonas, 175 kp. iždininkas, iš Floridos, prisiuntė $25 aukų. J. Paukštaitis, taipgi iš Floridos, prisiuntė mokestį jau už 38 narius. Jie gauna ir naujų narių.

Draugas J. Liminskas iš Detroit, Mich., mūsų senas veikėjas, jau žygiuoja savo 77 m. kelionę, o kaip gražiai jis rūpinasi savo kolonijoje LLD reikalais! Pradžioje metų jis prisiųsdamas duokles už 26 narius, sveikina Centro darbuotojus, ypač Joną Grybą, paėmusį Centro sekretoriaus darbą. Jis prašo perduoti linkėjimus buvusiam sekretoriui K. Depsui. Drg. K. Depsas dėlei susidėjusių gyvenimo aplinkybių turėjo atsisakyti nuo sekretorystės.

Pasitaiko ir nusiskundimų. Nariai, negavę knygos už praeitus metus, išmetinėja Centrui už neatydumą. Klaidų gali pasitaikyti visur. Tik praneškit Centrui, o viskas bus sutvarkyta.

Pavieniai nariai negali daug ką nuveikti. Džiugu matyt, kaip jie budi LLD reikaluose. Drg. Jonas Gataveckas iš Carnegie, Pa., pasimokėdamas duoklę, pridėjo dolerį aukų. Rodosi, nedidelė suma, bet yra labai reikšminga. Tai įrodo draugijos nario atsakomybę - rūpestingumą. Tokių narių mūsų eilėse yra daug. Jais didžiuojamės.

K. Petrikienė,
LLD C. pirm.

Vincui Andruliui 70 metų

Virš 40 metų kai Vincas Andrulis sėkmingai darbuojasi Amerikos pažangiųjų lietuvių veikloje. Tai vienas įžymiųjų pažangiųjų lietuvių vadovų, organizatorių, kalbėtojų, kovotojų už darbo žmonių geresnį gyvenimą, žurnalistas. Jis vienas vadovaujančių asmenų palaikė ir palaiko pažangiųjų lietuvių organizuotumo, susiklausymo bei vienybės nuotaikas. Vinco Andrulio nuopelnai Amerikos lietuvių pažangiajame judėjime yra žymūs ir jų laikraštiniame rašinyje neįmanoma išsamiai apibūdinti.

Tačiau pats sukaktuvininkas — Vincas — labai kuklus. Jis nesigiria savo darbais, netroktša garbės, nenori pagyrų. Jis, 70-ties metų sukakties proga, klausiamas apie praeitį, pasakė: "Kam čia to reikia."

Vincas Andrulis gimė 1890 m. vasario 4 dieną Gripiškio kaime, Alytaus apskrityje, dabar Jezno rajonas. Jo tėvai buvo kaimiečiai. Mažajam Vincukui keliai nebuvo rožėmis nukloti. Jis, kaip ir kiti kaimo vaikai, jaunystėje dirbo įvairius žemės ūkio darbus. Tačiau, gal daugiau už viską, mažajam Vincukui rūpėjo knyga.

Džiaugsmui nebuvo galo, kai tėvai leido Vincą į pradžios mokyklą. Baigęs pradžios mokyklą, Vincas įstojo į aukštesniąją, bet dėl tėvų nepriteklių negalėjo jos baigti.

Vincas mėgo skaityti. Jis skaitė kiekvieną jam pasitaikančią knygą. Skaitydamas knygas, jis daugiau pažino gyvenimą. Jis pradėjo galvoti apie socialinę nelygybę. Tas ir sudarė pagrindą susiformuoti Vincui nors ir neaiškias socialistines pažiūras.

Vincas jaunystėje mėgo žurinalistiką. Štai jau 1910 metais Vincas bando savo žurnalistinius gabumus. Jis rašinėja korespondencijas į "Šaltinį." O 1911-12 metais (iš Amerikos) rašinėja "Lietuvos ūkininkui" ir "Vilniaus žinioms."

Vincą, kaip ir daugelį kitų to meto lietuvių, pasiekia gandas apie Amerikos šalį, joje esamas laisves ir geresnį gyvenimą.

Tuo pat metu artėja Vinco karinės prievolės atlikimo laikas. Jaunuolis svarsto padėtį, kuria ateities gyvenimo planus. Jis nenori tarnauti rusų caro armijoje, bet jam ir kaimo aplinka siaura tolimesniam veikimui. Jaunas, žvalus vaikinas turi plačius polėkius. Galutinai jis apsisprendžia vykti į Ameriką. Jo apsisprendimui ir buvo viršuj suminėti veiksniai. Manoma, kad jo neviliojo vien geresnis materialinis gyvenimas.

1911 metų ankstyvą pavasarį Vincas Andrulis, su skausmu širdyje, palieka tėvus, draugus, gimtąją pastogę, žydriąją Lietuvos padangę ir vyksta į svetimą kraštą—Ameriką. Gegužės 30 dieną jis pasiekia naujojo žemyno krantą.

Amerikoje V. Andrulis neieškojo lengvesnio darbo, bet vyksta į Pennsylvanijos valstiją ir stoja dirbti į kietosios anglies (antracito) kasyklas. Dirbdamas kasyklose, jis suartėja su darbininkais, susipažįsta su padėtimi.

V. Andruliui teko dirbti ir kitus darbus.

Vincas nepamiršta ir savo svajonės—mokslo. 1916 metais, su keleta dolerių kišenėje, atvyksta jis į Valparaiso universitetą (Indianos valstijoje) semtis mokslo žinių.

Unievrsitete mokslas jam neblogai sekasi, bet trūksta lėšų. Lėšų klausimą dalinai padeda jam sutvarkyti universiteto vadovybė, duodama jam bendrabučio prižiūrėtojo darbą.

Atostogų metu V. Andrulis šen bei ten gauna darbą ir susitaupo keletą dolerių mokslui.

Universitetas Vincui Andruliui daug padėjo. Jis įsigijo bendrų ir naudingų žinių, pramoko geriau lietuvių kalbos. Dalyvaudamas socialistų judėjime, subrandino savo politines pažiūras. Studijų metu jis pradėjo rašinėti korespondencijas "Naujienoms."

V. Andrulis 1919 metais palieka Valparaiso universitetą ir pradeda politinę veiklą. Jis veikia socialistų judėjime, organizuoja kuopas, važinėja su prakalbomis. Aktyviai dalyvauja Ateities Židėo Vaikų Draugijėlių steigime ir jose mokytojauja, moko ajunuosius lietuvius gimtosios kalbos. Jis steigia ir suaugusiems lietuviams lavinimosi kursus ir juose sėkmingai mokytojauja.

V. Andrulis aktyviai veikia pažangiųjų lietuvių laikraščio steigime. Pagaliau jo darbas vainikuojasi laimėjimu. Grupė veiklesnių draugų nutaria steigti pažangiųjų lietuvių laikraštį. V. Andrulis kviečiamas būti laikraščio redaktoriumi. 1920 metais balandžio 8 dieną išleidžiamas "Vilnies" pirmasis numeris. Tai buvo savaitraštis.

1921 metais V. Andrulis kviečiamas į New Yorką "Laisvėje" dirbti.

1923 metais jis grįžta į Čikagą ir vėl redaguoja "Vilnį."

V. Andrulis tuo nesitenkina. Jis nori, kad laikraštis taptų dienraščiu. Ir štai 1926 metais rugsėjo 18 d. "Vilnis" pradedama leisti dienraščiu.

Būdamas ir dienraščiio redaktoriumi, V. Andrulis nesėdi redakcijoje. Jis dažnai važinėja į lietuviais apgyventas vietoves, sako prakalbas, platina laikraštį ir renka jam lėšų. Be to, kelionėje būdamas, jis rūpinasi laikraščiu, rašo raštus ir siunčia juos paštu.

Daug kartų V. Andrulis už prakalbas buvo suiminėtas ir policijos tardytas, bet jis nepalūžo. Pagaliau, priešų įskųstas, 1950 metais areštuojamas ir iškeliama jam byla.

Per virš 40 metų žurnalistinio darbo jis parašė politiniais, visuomeniniais, mokslo ir kitais klausimais tiek raštų, kad juos visus surinkus, būtų ne viena, bet kelios ir labai turiningos knygos. Tenka priminti, kad jis religijos ir kitais klausimais išleido keletą brošiūrų.

V. Andrulio asmeniškas gyvenimas irgi nebuvo toks jau sklandus. Pirmąja santuoka neteko jam ilgai džiaugtis. Veikli buvo jo gyvenimo draugė — gera bendrakeleivė, bet ankstyva mirtis atėmė ją iš jo.

Antroji santuoka jam irgi pavyko. Darbšti jo ir antroji draugė. Ji jam daug kuo padėjo. Antrojoje santuokoje padidėjo jo šeima trimis dukrelėmis. Tuo padidindama ir jo kaip tėvo pareigas.

V. Andrulis, kad ir būdamas visuomet apkrautas darbu, surasdavo laiko ir vaikų priežiūrai. Jis gražiai dukrytes išaugino ir išauklėjo.

Darbas ir nuovargis paveikė Vinco sveikatą. Jis turi prastą širdį ir keletą kartų buvo ištiktas širdies priepuolių. Tačiau jis dirba ir dabar.

Tenka su apgailestavimu priminti, kad V. Andrulio žmona tapo paliegėle. Ne kas kitas, o jis pats ją ir slaugo.

Stebėtis reikia, kur tas mūsų mielas bičiulis gauna tiek daug energijos! Juk jis dabar dar tiek daug rašo.

Minint šio garbingo ir darbštaus vyro 70 metų gyvenimo sukaktį, linkime drg. Vincui Andruliui ir jo žmonai sveikatos, daug, daug nuotaikingų ir saulėtų dienų!

Gal kiek peržiauriai atrodytų, bet mes linkėtume, kad Vincas nepasitrauktų nuo laikraštinio darbo, o dirbtų kiek jis gali. *J. M.*

Apie moderninę tapybą

Aš esu susidomėjęs tapyba. Progai esant lankausi į tapybos galerijas arba dėmiuosi į tapybos išskleidimus languose. Mane traukia dailė.

Tikroji, realistinė tapyba yra lengviau suprasti paprastam žmogui, negu taip vadinama moderninė arba abstraktinė tapyba. Manau, kad reikalinga kiekvienam žmogui kiek susipažinti ne tik su tapyba, bet bendrai su daile.

Dailė yra dalis pasaulio žmonių kultūros. Tai amžių sutvertas turtas. Darbo liaudis, dėl jos gyvenimo sąlygų, neturėjo progų susipažinti su daile ir ją įvertinti, suprasti.

Per kelis "Laisvės" numerius buvo plačiai rašyta apie R. Baraniko "moderninę-abstraktišką tapybą." Ji yra sunku suprasti paprastam žmogui. Man kilo mintis: gal kas galės tą paaiškinti ne tik man, bet ir kitų naudai, kas yra ta moderninė - abstraktiška tapyba? Kas yra jos autoriai, kurie sugalvojo ją ir paskelbė?

Aš esu mašinistas jau per 40 metų. Dirbu prie pagaminimo ir taisymo skirtingų mašinų. Tarpe mašinistų ir technikų yra supratimas, kad tik tokia mašina yra moderniška, kurios yra paprasčiausi mechanizmai, kurią kuo lengviau žmogui valdyti ir su jos pagalba dirbti. Išeina, kad moderniška mašina turi teikti žmogui palengvinimą, kad su ja yra galima geriau ir greičiau gaminti, negu su nemoderniška. Ir žmonija eina prie to, kad žmogus paspaus knypkį, o mašina atliks darbus, pagamins produktus, kuriais žmogus galės naudotis be sunkaus darbo.

Betgi su modernine tapyba kitaip: vietoje, kad ji būtų lengviau žmogui suprantama, kad plačiosios darbo masės galėtų ją suprasti, pasigėrėti, pasidžiaugti, tai kaip tik priešingai. Piešėjas pasiima pieštuką, ištaško ant popieriaus maliavas, na, o tu, žiūrėtojau, spėliok, ką jis turėjo mintyje piešdamas. Man teko matyti R. Baraniko ir kitų tapytojų tuos moderninius piešinius . . .

Kol kas dar nėra išaiškinta, kas gi yra ta moderninė - abstraktiška tapyba. Ar tik nebus buržuazinio "džiazo" gadynės atvaizdai? Koks tikslas yra tuos piešinius piešti? Ar gal kokiems viršžmogiams su viršžmogiškais protiniais gabumais, o ne paprastiems žmonėms? *J. Balsys*

Rojus grįžta iš Lietuvos

Gražiai, plačiai ir turiningai paviešėjo Mizara Rojus po savo gimtąjį kraštą. Pasisvečiavo po Tarybų Sąjungą, pasikieminėjo po Tarybų Lietuvą visą pusmetį, nuo 1959 m. liepos 25 d. ligi 1960 m. sausio 26 d. Mūsų įžymus rašytojas ir visuomenininkas nusipelnė gausių svetybų. Išsiilgęs buvo savo gimtosios šalelės: jos nematė 46 metus, — matyt matė, regėdavo ją, bet tik sapne ir svajonėse . . .

Mūsų dinamiškas dzūkas skriste atskrido į savo brangiąjė gimtinę, kartu su pirmąja Amerikos lietuvių turistų grupe. Tačiau trumpos kelių savaičių išvykos jam nepakako,—per daug jau jis turėjo visokių reikalų ir norėjo juos kaip reikiant atlikti. Tie reikalai ilgainiui dar labiau išsišakojo į visas puses be krašto be galo.

Tikrai, tai buvo Rojus, tikras Rojus mūsų mielajam Mizarai Rojui. Buvo tai nuolatinė viešnagė, tolydus, garbingas pažmonys. Plačias, neribotas galimybes suteikė savo mielajam sūnui brangioji jo gimtinė. Kur tik jis pasisuks, visur jį sutikdavo su iškėstom rankom, su gausiu vaišingumu. Rojus tapo populiariškiausias žmogus, įdomiausia asmenybė.

Ir kur tik jis nebuvo, ko tik nematė, negirdėjo Rojus plačioje Rojaus padangėje! Visur jo buvo pilna, ne tik Tarybų Lietuvos teritorijoje, bet ir Liaudiškoj Lenkijos respublikoj ir visos Tarybų Sąjungos širdy—Maskvoj.

Rašytojai, poetai, dailininkai, menininkai, valstybininkai, pareigūnai, mokslo ir kultūros darbuotojai kvietė Rojų į savo draugiškus sambūrius, konferencijas, iškylas, viešnages. Laikraščiai, žurnalai, spaudos organai gaudė Mizaros straipsnius, įspūdžius, atsiminimus. Grožinės literatūros leidykla išleido pasauliui septynis Mizaros romanus ir teberuošia dar kitus kūrinius. Į rusų kalbą verčiami jo raštai ir pasiekia tolimąsias broliškas respublikas.

Išskaičiuot visų Rojaus pasirodymų, viešų dalyvavimų, pokylių, susitikimų, pažinčių tiesiog negalima. Jų su kaupu buvo pačiame Vilniuje, Kaune, Palangoje, Klaipėdoje, Dzūkijos miesteliuose, kolūkiuose, Punske ir kitose lietuvių sodybose Lenkijos respublikos ribose, Varšuvoj, Krokuvoj, Maskvoj ir t. t.

Kauno hidroelektrinės (HES) stoties pirmosios turbinos atidarymas, Lietuvos TSR sveikatos apsaugos ir medicinos darbuotojų suvažiavime, dailininko ir skulptoriaus N. Petrulio pagerbimas ir pokylis, partijos istorijos instituto direktoriaus R. Šarmaičio paaukštinimas ir viešnagė, Tarybų Sąjungos atstovybės antrojo sekretoriaus Lauryno Kapočiaus vakarienė, ištisinė eilė pokylių, viešnagių tam ar kitam dailininkui, artistui bei aktoriui pagerbti, rašytojui, poetui, valstybininkui pagerbti; nuolatinė eilė viešių, svetybų privačiose žymiųjų darbuotojų būstinėse; daugybė kolūkiečių bei pramonės įmonių darbininkų viešnagių: — visi šitie ir šitokie sambūriai turėjo garbingąjį svečią Rojų Mizarą. Pasimatė jis ir su aukštaisiais dvasininkais, vyskupais, Kauno seminarijos rektoriumi.

Visi įžymiausieji veikėjai ir partijos darbuotojai, pradedant nuo Justo Paleckio, A. Sniečkaus, Matulio, Fel. Bieliausko, M. Šumausko, K. Preikšos, R. Sikorskio, V. Niunkos, H. Zimano, M. Gedvilo — ligi pat eilinių darbininkų, labai suartėjo su garbės svečiu.

Ir štai šio sausio 26 d., 8 val. ryto, didžiulis draugų būrys Rojų išlydėjo. Good bye, Roy! Iki pasimatymo vėl kada! O tuo tarpu krutėsime, veiksime, kiek tik sugebėdami, vis tam pačiam bendram tikslui — taikai ir sambūviui, pažangiajam pasaulio judėjimui.

Jonas Kaškaitis

ĮVAIRUMAI

Cezaris Kiuji

Šių metų sausio mėn. 18 d. sukako 125 metai, kai gimė įžymus rusų kompozitorius ir muzikinis kritikas, fortifikacijos inžinierius - profesorius, generolas-leitenantas, "Galingojo sambūrio" narys C. H. Kiuji.

C. Kiuji gimė Vilniuje. Jo tėvas buvo prancūzas, o motina — lietuvė. Mokėsi Vilniaus gimnazijoje ir kurį laiką mokėsi kompozicijos pas įžymų lenkų kompozitorių St. Moniuško. Vėliau baigė Nikolajevo inžinerijos mokyklą ir akademiją (1857), kurioje ir buvo paliktas dėstyti fortifikacijos disciplinų.

1856 m. Peterburge Kiuji susipažįsta su M. Zalakirevu. Šis susitikimas buvo istoriniu įvykiu rusų muzikiniame mene. Prie draugiškos dviejų bičiulių sąjungos vėliau prisijungia M. Musorgskis, N. Rimskis-Korsakovas ir A. Borodinas — taip susikūrė būrelis, kurį vėliau įžymus rusų meno kritikas V. Stasovas pavadino "Galinguoju sambūriu".

Nežiūrint į tai, kad Kiuji buvo labai užimtas savo pagrindinėse pareigose, kaip akademijos profesorius ir mokslinės - inžinerinės literatūros kūrėjas, bet jis atliko nemažą darbą ir muzikinio meno srityje. Jis sukūrė: 7 operas (iš kurių žymesnės yra: "Vilhelmas Ratklifas", pagal Heinės pjesę, "Andželo", pagal Hugo dramą ir kt.). Iš kitų jo kūrinių didelę meninę vertę turi romansai (ypatingai Puškino tekstais "Carskovo sela statula". "Sudegintas laiškas", "Tu ir jūs" ir kt.) ir kai kurios instrumentinės pjesės.

Didelį darbo barą Kiuji išvarė ir kaip muzikinis kritikas (nuo 1864 m.) Jis parašė daugiau kaip 700 muzikinių straipsnių, kurie buvo spausdinami to meto įvairiuose laikraščiuose ir žurnaluose. Ankstyvieji jo straipsniai turėjo giliai progresyvinį charakterį. Išleido eilę knygų apie muziką: "Muzika Rusijoje", "Fortepioninės muzikos istorijos kursai", "Rusiškasis romansas" ir kt.

Romansinėje kūryboje C. Kiuji tęsė puikias Glinkos ir Dargomyžskio tradicijas, o fortepioninėje jo muzikoje žymi Šumano ir Šopėno įtaka.

Didelį darbą C. Kiuji atliko užbaigdamas Dargomyžskio operą "Akmeninis svečias" ir Musorgskio operą "Soročikų mugė".

Kiuji mirė 1918 m. kovo mėn. 26 d.

J. Rimantas

Aswano tvenkinys

Skersai didžiulę Nilo upę, prie Aswan miestelio, yra statomas milžiniškas tvenkinys. Kada jis bus pastatytas, ten bus įrengta labai galingos elektros gaminimo jėgainės. Jos aptarnaus Egiptą elektros jėga.

Darbams vadovauja TSRS inžinieriai. Ta šalis suteikė Egiptui ir paskolą apie $300,000,000. Tvenkinio pastatymui ir jėgainių įrengimui reikės apie bilijono dolerių. Visi darbai truks 10 metų.

Pastačius tvenkinį, Nilo upėje vanduo pakils ir vietomis susidarys dideli ežerai. Numato, kad bus apsemtos istorinės Abu Simbel uolų kalne iškaltos žmonių figūros.

Jas iškalė prieš 3,500 metų, kada Egipte viešpatavo karalius Ramesses II. Figūros iškaltos 2,200 pėdų augščio granito kalne.

Ernest Hemingway (2)

SENIS IR JŪRA

(Tąsa)

—Aš manau, kad irgi galėčiau. Tačiau aš stengsiuosi nesiskolinti. Iš pradžių tu skolini, paskiau—prašai išmaldos.

—Nepersišaldyk, seni,— tarė berniukas.—Neužmiršk, kad dabar jau rugsėjis.

—Mėnuo, kada pasirodo didžiosios žuvys,—tarė senis.—Kiekvienas sugeba žvejoti gegužyje.

—Na, aš eisiu sardinių,—tarė berniukas.

Kai berniukas sugrįžo, senis miegojo kėdėje, ir saulė buvo jau nusileidus. Berniukas paėmė nuo lovos seną kareivišką antklodę ir uždengė ja kėdės atramą ir senio pečius. Tai buvo nepaprasti pečiai,—galingi, nors labai seni; kaklas taip pat buvo stiprus, ir raukšlės nesimatė jame, kai senis miegojo, nulenkęs žemyn galvą. Jo marškiniai buvo ne mažiau sulopyti, negu burės, o lopai išblukę saulėje nelygiomis dėmėmis. Senio galva vis dėlto buvo labai sena ir, jam miegant, veidas su užmerktomis akimis atrodė lyg mirusio. Laikraštis gulėjo skersai senio kelių, prispaustas rankų svorio, kuris neleido nupūsti jį vakaro vėjui. Jis buvo basas.

Berniukas paliko jį čia, bet kai jis vėl sugrįžo, senis dar miegojo.

Senis atvėrė akis ir valandėlę atrodė, kad jis grįžta iš kažkur labai toli. Paskiau jis nusišypsojo.

—Ką atnešei?—paklausė jis.

—Vakarienę,—tarė berniukas.—Tuojau mes vakarieniausim.

—Aš dar nelabai alkanas.

—Eikš čia ir valgyk. Nevalgęs žuvies negaudysi.

—Man tekdavo,— pasikeldamas tarė senis. Jis paėmė laikraštį ir sulenkė jį; po to sudėjo antklodę.

—Nenusiimk antklodės,— tarė berniukas. — Pakol aš gyvas, tau neteks žvejoti nevalgius.

—Tada saugok save ir gyvenk kuo ilgiau,—tarė senis.—Ką mes valgysim?

—Juodąsias pupas su ryžiais, keptus bananus ir troškintą jautieną.

Berniukas atnešė maistą metaliniuose dubenėliuose iš Terasos. Peiliai, šakutės ir šaukštai, atskirai apvynioti servetėlėmis, buvo jo kišenėje.

—Kas tau visa tai davė?

—Martynas. Restorano šeimininkas.

—Reikės jam padėkoti.

—Aš jam padėkojau,— tarė berniukas.—Gali nesirūpinti.

—Aš jam duosiu didelės žuvies papilvę,—tarė senis. — Juk jis ne pirmą kartą mums padeda?

—Ne pirmą.

—Aš turėčiau jam duoti kažką daugiau, negu žuvies papilvę. Jis mums labai geras.

—Jis nepašykštėjo net alaus.

—Aš labai mėgstu konservuotą alų.

—Žinau. Bet čia yra Hetji alus buteliuose, juos aš grąžinsiu atgal.

—Tu iš tikrųjų šaunus,—tarė senis. —Gal jau valgysim?

—Aš seniai raginu tave, — su švelniu priekaištu tarė berniukas.—Ir neatidarau dubenėlių, kol tu nesėsi valgyti.

—Aš jau pasiruošęs,—tarė senis. — Juk reikėjo man nusiprausti.

"Kur tu galėjai nusiprausti?" — pagalvojo berniukas. Vanduo buvo už dviejų kvartalų. "Atnešiu jam vandens, muilo ir padorų rankšluostį,—nusprendė jis. Kodėl aš toks nerūpestingas? Mano pareiga gauti jam kitus marškinius ir žieminį švarką, kokius nors batus ir dar vieną antklodę."

—Tai gardi mėsa,—tarė senis.

—Papasakok man apie beisbolą,—paprašė jo berniukas.

—Amerikos lygoje pirmauja "Jankiai," kaip aš ir sakiau, — patenkintas sumurmėjo senis.

—Jie šiandien pralošė,—tarė berniukas.

—Tai nieko nereiškia. Didysis Di Madžio vėl geros formos.

—Ne jis vienas sudaro komandą.

—Suprantama. Tačiau jis viską nulemia. Kitoje lygoje—Bruklino ir Filadelfijos—aš už bruklinietius. O paskiau aš prisiminiau Diką Saislerį ir jo pasiutusius smūgius, kai jis lošdavo sename parke.

—Niekas negali su juo lygintis. Jis muša toliausiai už *visus*.

—Atsimeni, jis ateidavo į Terasą? Aš norėdavau jį pakviesti žūklėn, bet drovėdavausi. Tada aš paprašiau tavęs jį pakviesti, bet tu taip pat neišdrįsai.

—Prisimenu. Aš padariau klaidą. Jis tikriausiai būtų sutikęs. Ir mes būtume turėję ką prisiminti iki pat mirties.

—Kad taip didįjį Di Madžio pasiėmus su savim į žūklę,—tarė senis.—Sako, jo tėvas buvo žvejys. Galimas dalykas, kad jis irgi buvo vargšas ir suprastų mus.

—Didžiojo Saislerio tėvas niekada nebuvo vargšas; jis žaidė tikrose komandose, kai jam buvo tiek metų, kiek man dabar.

—Kai aš buvau tavo metų, tarnavau junga burlaivyje, kuris plaukė pro Afriką. Ir vakarais matydavau liūtus vandenyno pakrantėje.

—Tu man jau pasakojai.

—Apie ką mes kalbėsim: apie Afriką ar apie beisbolą?

—Geriau apie beisbolą,—tarė berniukas.—Papasakok man apie didįjį Džoną Mak Grou.

—Jis seniau taip pat užsukdavo į Terasą. Įsigėręs jis būdavo grubus ir sunkiai sukalbamas. Jo galva buvo pramušta tiek beisbolu, tiek arkliais. Jis visados nešiodavosi kišenėje lenktynių programas ir nuolat minėdavo arklių vardus, kalbėdamas telefonu.

—Jis buvo puikus treneris, — tarė berniukas. — Mano tėvas sako, kad jis buvo geriausias treneris pasaulyje.

—Kadangi čia jis pasirodydavo dažniau už kitus,—tarė senis.—Jeigu Diuroše kasmet būtų atvažiavęs pas mus, tavo tėvas tik jį laikytų geriausiu treneriu.

—Kas iš tikrųjų yra geriausias treneris,—Liukas ar Maikas Gonsales?

—Aš manau, kad jie vienas kitam nenusileidžia.

—O geriausias žvejys esi tu.

—Ne. Aš pažinojau geresnių.

—*Que va!* (Ką tu!—ispaniškai),—tarė berniukas. — Pasaulyje tikrai daug gerų žvejų. Tačiau tokių, kaip tu, nėra.

—Ačiū. Tu pradžiuginai mane. Tikiuosi, kad neužsikabins perdaug didelė žuvis ir tau neteks nusivilti manim.

—Nėra tokios žuvies, kurios tu neįveiktum, jeigu tebesi stiprus, kaip anksčiau.

—Aš, tur būt, silpnesnis, negu man atrodo,—tarė senis.—Tačiau aš esu įgudęs ir kupinas pasiryžimo.

—Dabar eik miegoti, kad pailsėtum iki ryto. Aš nunešiu indus į Terasą.

—Na, tai labos nakties. Rytą pažadinsiu tave.

—Tu esi mano žadintuvas, — tarė berniukas.

—Mano žadintuvas yra senatvė,—tarė senis.—Kodėl seniai taip anksti keliasi? Nejaugi tam, kad savo gyvenimą prailgintų nors viena diena?

—Nežinau,—atsakė berniukas.—Tiktai žinau, kad jauni miega ilgai ir stipriai.

—Prisimenu tai,—tarė senis. — Pakelsiu tave laiku.

—Aš nemėgstu, kai mane žadina anas. Tarsi aš turėčiau jo klausyti.

—Suprantu.

—Gerų sapnų, seni.

Berniukas išėjo. Jie valgė be šviesos.

(Bus daugiau)

Auksinio rudenio metu

(Drg. Rojui Mizarai)

Auksinio rudenio metu—
Įsiklausai: A-ūū!.. A-ū!..
Aidų nugirdančia srove
Graudžiai kas ukštauja tave?

Šalnų suvirinta gėlė,
Paraudę klevas, dremulė
Tau moja garbana skara:
Lik sveikas, Rojau Mizara.

Netrukus tu palieki mus.
Sudie, A-ū!.. Keliauk ramus—
A-ū!.. Lik sveika! Lik gyva!
Sudie, Močiute Lietuva!

Už jūrų-marių mėlynų,
Prie Nemunėlio vandenų,
Auksinio rudenio metu
Buvau svečiuos—A-ū!.. A-ū!..

J. Sličys

Druskininkai. 1959 m. spalio 5 d.

Brockton, Mass.

Kenneth A. Andrutis

Tik ką pražydus gėlelė, 6 metų amžiaus

Mirė Sausio 30

Reiškiame nuoširdžiausią užuojautą tėvams Charles ir Otila Andrutis. Taipgi anūkams Antanui ir Onai Orentams.

F. ir K. Čereškai
A. ir O. Orentai
P. Sinkevičienė
T. Kaminskienė
A. Kukaitienė
M. Gutauskienė
F. Markevičia
R. Wallant
W. Yuodeikis
W. Kelley
J. Skirmont
M. Potsienė
Nina Potsius
A. Mihalut
M. Skliutienė
K. Ustupas
M. Valant
G. Shimaitis
A. Chestnut
K. Kalvelienė
B. Navickienė
I. Glodenis
E. Rendzevičienė

Svečiuose pas Amerikos lietuvius

GENRIKAS ZIMANAS, Vilniaus "Tiesos" redaktorius
IŠ KELIONĖS ĮSPŪDŽIŲ

Atmintis išlaikė vieną epizodą iš viešėjimo Amerikoje. Tai buvo ypatingai karštą Niujorko vakarą. Atrodė, kad nėra kuo kvėpuoti. Pažangaus laikraščio "Laisvė" skaitytojai pakvietė mane ir mano draugą "Pravdos redaktorių literatūros skyriui drg. Nikolajų Abalkiną pas save į susitikimą. Mes atėjome ir radome didelę grupę žmonių. Jie buvo šventiškai apsirengę, gražiai nusiteikę.

Susirinkę buvome "Laisvės" spaustuvės kampelyje. Kitos salės draugai gauti negalėjo. Nepamanykite, kad salių New Yorke trūksta. Nepamanykite taip pat, kad jų trūko tame rajone, kur mes buvome susirinkę. Neįtarkite taip pat, kad kas nors atsisakė duoti salę politiniais sumetimais. Ką jūs! Juk tai Amerika! Tai demokratinis kraštas! Ir vis dėlto salės draugai negavo. Dar daugiau — salė buvo tuose pat namuose, kur mes buvome susirinkę. Bet tie namai jau nebepriklausė "Laisvei", o jų naujasis šeimininkas nesutiko įleisti mūsų.

Nenusiminėme. Susitikome spaustuvėje, prie kasų ir spaustuvinių stalų. Ant juodų, spaustuvės dažais suteptų stalų buvo padėtos kuklios vaišės, žmonės susigrūdo tarp šriftais užverstų lentynų. Buvo anksta. Žmonės bijojo pasiskubti, kad nesuteptų savo drabužių. Visų blogiausia buvo tai, kad salėje buvo labai tvanku. Bet niekas nekreipė į tai dėmesio. Po kelių minučių jau užmiršome, kad esame ne puošnioje salėje, o spaustuvėje, jos viename kampelyje.

Negalėjau nepagalvoti: turtingoje Amerikoje turėjau susitikti su brangiais draugais ir bičiuliais tokiomis sąlygomis. Jeigu mes, tie patys žmonės, būtume suėję kur nors Lietuvoje, kuri dar jaučia praeities sunkių laikų žaizdas, tikrai būtume suradę šiam susitikimui puikiausią salę ir geriausias vaišes.

Neiškenčiau nepasakęs to draugams. Ne kaip priekaištą, bet norėdamas, kad jie bent valandėlę vaizdingiau suprastų, kaip skiriasi mūsų santvarkos. Pajutau, kad daugeliu draugų veidų nuėjo tartum šešėlis. Bet, kartoju, greit visa tai užmiršome. Papasakojau draugams apie Lietuvą. Iš pradžių buvau pasiryžęs pasakoti visai trumpai. Bet jų veidai tiesiog sakyte sakė, kad jiems viskas, ką jie išgirsta apie Lietuvą, nauja, patrauklu ir įdomu. Tai, prie ko mes jau seniai esame pripratę ir nepastebime, juos jaudina ligi ašarų. Jų nuoširdaus susidomėjimo pagautas ir paveiktas, pasakojau, rodosi, be galo. Tačiau šeimininkai nesijaudino. Kada aš pagaliau pabaigiau, jie iš naujo apibėrė mane klausimais.

Viskas jiems įdomu. Kaip skiriami mokesčiai ir kaip mokamos pensijos. Koks skirtumas tarp kolūkio ir tarybinio ūkio. Kaip atlyginama už darbą ir kaip vyksta mokslas. Kaip žmonės gali gydytis. Jie klausinėjo ne kaip svetimi, iš smalsumo ar iš šalto mandagumo. Ne, jų klausimuose — gyvas suinteresuotumas. Jie klausinėjo kaip apie savo gimtąjį kršta, kuris ligi šios dienos jiems gyvai rūpi.

Kaip paveldimas Tarybų Lietuvoje turtas? — klausia vienas. Kitas, išgirdęs atsakymą, kad asmeniškas turtas atitenka po jo savininko mirties giminėms, paveldimas, nori sužinoti, ar tai nesudaro pavojaus socialistinei santvarkai. Ar galima laikyti pinigus banke ir ar galima pasistatydinti namus. Kaip ir kodėl pertvarkyta švietimo sistema ir kiek galima nupirkti už šimtą rublių. Viskas įdomu! Viską turi žinoti ir viską turiu papasakoti.

Nors didelės dalies šių žmonių niekuomet nebuvau ligi šiol matęs, bet jaučiaus tarytum būčiau susitikęs su senais pažįstamais ir bičiuliais. Ilgai tą vakarą kalbėjomės. Mano nauji pažįstami atrodė man kaip labai geri Amerikos patriotai, kurie myli savo šalį, didžiuojasi jos laimėjimais. Jie Klausinėjo mane, kaip man patinka Amerikos miestai, ką esu matęs. Jiems toli gražu nepatikdavo kai kurios mano kritinės pastabos, ir jie džiaugėsi, kai pasisakydavau, jog tas ar kitas dalykas Amerikoje man patikęs. Bet, būdami labai geri patriotai, jie tuo pat metu myli savo senąją Tėvynę, jos žmones, trokšta, kad jų tautiečiai žengtų pirmyn, pergyvena jų sėkmes ir nesėkmes, nuoširdžiai džiaugiasi kiekvienu laimėjimu.

Neperdėsiu sakydamas, kad šis vakaras su laisviečiais Niujorke, kaip ir panašus vakaras su vilniečiais Čikagoje, buvo bene maloniausios mano buvimo JAV valandos. Tai buvo tikras džiaugsmas sutikti svetimoje šalyje nuoširdžių draugų, gerų Lietuvos bičiulių. Daugelis jų jau pagyvenę, visi jie darbo žmonės, nuėję ilgą ir dažnai nelengvą gyvenimo kelią, bet, kalbėdami apie Lietuvą, jie tarytum pajaunėja, atgyja.

Man labai gaila, bet aš vengiu minėti jų vardus ir pavardes. Žinau, kad jiems gali būti dėl to nemalonumų. Jau ir taip buvo puolami reakcinėje nacionalistinėje spaudoje kai kurie iš jų, kurie man šiek tiek padėjo susipažinti su JAV miestais.

Brangūs draugai! Nors ir neminiu jūsų vardų ir pavardžių, bet atminimas apie susitikimą su jumis visada gyvens mano širdyje.

Man vėliau teko susitikti ir su atskirais pažangiais Amerikos lietuviais. Kiekvieną kartą stebėjausi jų idėjiniu tvirtumu, jų ištikimybe progreso idėjoms. Ne paslaptis, kad demokratinėje Amerikoje jie, kaip ir kiekvienas pažangus žmogus, persekiojami, ujami. Dažnai ujami ne tik jie, bet ir jų giminės. Ir tai jiems yra dar skaudžiau.

Kalbėjau su vienu draugu, ilgus metus dirbusiu darbininkų judėjime ir pažangiose lietuvių organizacijose. Jis yra senas ir išlaikomas iš esmės savo dukters ir jos vyro. Kaip skaudu buvo jam, kada jo dukterį pasikvietė jos darbdavai ir pasakė:

— Jeigu jūsų tėvas ir toliau dirbs tose organizacijose, kur jisai dirbo ligi šiol, tai mes atleisime jus iš darbo...

Bet pažangūs Amerikos lietuviai yra ištvermingi žmonės. Jie nesiduoda gąsdinami, jų taip pat negali išmušti iš vėžių jokie revizionistai. Nepaisydami visų sunkumų ir persekiojimų, jie išlaiko savo spaudą, savo organizacijas. Didelė jų ištvermė, kurią gali pagimdyti tiktai gilus idėjiškumas ir moralinis tvirtumas.

Niekad gyvenime neužmiršiu susitikimo su vienu pažangiu JAV veikėju lietuviu, kurį aplankiau jo bute. Jis jau gerokai pagyvenęs, bet dar labiau jį surėmė o ligos. Radau jį po sunkios ligos, bet sėdintį prie stalo. Jis buvo išbalęs ir nelygiai kvėpavo. Kada jis pakilo nuo stalo, pamačiau, kad jis sunkiai šlubuoja.

Ilgai kalbėjau su juo. Jisai pasakojo man apie savo darbą, apie savo organizaciją. Jo kinas yra kiek nusilpęs, bet atmintis — nuostabiai jauna, protas aštrus. Jisai pasakojo apie savo darbą jaunomis dienomis, apie susitikimus su savo buvusiais kovos draugais. Jis tiksliai atsimena datas, aštriai ir principingai vertina žmones, įvykius.

Nebeatsimenu dabar kaip, bet kalboje paminėjau kažkokį Puškino eilėraštį. Jis tęsė jį toliau, tarytum tik vakar būtų jį išmokęs.

— Ar dar daug tebemokate Puškino eilėraščių?

— Nemaža. Atsimenu ir Puškino, ir Lermontovo. Juos abu labai mėgstu. Nepaprastai mėgstu Adomą Mickevičių. Ar jau išverstas į lietuvių kalbą? Būtų gera paskaityti, kaip skamba lietuviškai...

Žiūrėjau į šį žmogų ir galvojau.: "Juk jis galėtų nuvažuoti į Lietuvą. Būtų ten labai gerbiamas žmogus. Turėtų geriausią gydymą, matytų, kaip įsikūnija tie tikslai, už kuriuos kovojo per visą gyvenimą. Galėtų pasilsėti bent į senatvę". Neiškenčiau ir pasakiau jam tai.

— Žinau, kad ten man būtų gera. Bet važiuoti aš negaliu. Mano vieta čia. Juk čia aš turiu nemaža draugų. Jie galvos, kad aš pabėgau iš kovos lauko, o juk jie manim tiki.

Kai atėjo laikas atsisveisveikinti su juo, jis taip pat pakilo.

— Važiuosiu ir aš, reikia dar padirbėti.

(Tąsa 6-tam pusl.)

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.
135 W. 14th St., New York 11, N. Y.
Tel. CHelsea 3-2583

Norime pranešti Chicagos ir apylinkės gyventojams, kad vasario 6-tą d. tapo atidarytas šios firmos skyriaus ofisas tikslu pasiuntimui dovanų pakų į Lietuvą bei į U.S.S.R.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.
MANAGER VICTOR PROCYK
2334 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.
Tel. DIckens 2-8232

Mūsų firma yra įsisteigusi reputacija pasitikėjimo ir greito užsakymų išpildymo. Tūkstančiai mūsų patenkintų klientų yra įrodymas šio konfidentiškumo.

Mes esame tikri, jog Chicagos gyventojai maloniai pasitiks šią naują skyriaus mūsų mieste atidarymą, kuris užtikrina greitą ir akuratną dovanų siuntinių pristatymą į visas USSR dalis.

Prašykite katalogo nemokamai. Sekite mūsų reguliarius pasiskelbimus dėl smulkmenų.

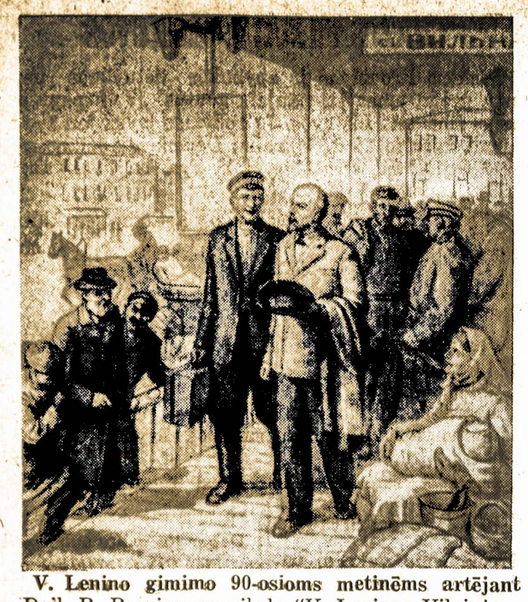

V. Lenino gimimo 90-osioms metinėms artėjant
Dail. B. Borzino paveikslo "V. Leninas Vilniuje 1895 m." reprodukcija.

Miami, Fla.

Sausio 30 d. ir per savaitę laiko buvo šalta, temperatūra rodė 30 laipsnių aukščiau nulio, kitur buvo dar šalčiau. Homestead miestuko, kur randasi daržėlių laukai, nekurios daržovės buvo šalnos pažeistos. Jaunesnės moterys dėvėjo kailinius iki juosmenio, tačiau iš jų nekurios buvo be andarokų, nuogos iki sėdynės. Tokia jau jų mada — geriau vyrus paerzinti.

—:—

West Hollywoode gyvena vištų augintojas Henry Lambert. Turi vištų ūkį. Sausio 2 dieną iš po nakties įvyko didžiausia vištų nelaimė, nes į vištidę įsibriovė du niekšai — Boxer šunys, kurie išpiovė-nužudė 470 vištų. Gyvų vištų išliko 1,700, bet jos labai išsigando ir nustojo dėję kiaušinius, o kurios ir padeda — kiaušiniai būna sugedę, paliejami.

—:—

Sausio 4 dieną tapo atidarytas naujas biznio centras ant N. W. 7-tos ir 37-tos gatvių. Išbudavojimas tokios bizniškos vietos lėšavo 8 milijonus dol. Visos departamentinės krautuvės ir Walgreens vaistinė su valgykla plačiai išsigarsino, tai suvažiavo tūkstančiai automobilių. Tačiau žadėtų dovanų niekas negavo, o prekių kainos tokios pat, kaip ir visur kitur.

—:—

Netikėtai mus aplankė svečias iš Philadelphijos, Edwardas Wayne - Vasikonis, 17 metų jaunuolis. Tai yra mano giminaitis. Jis čia eina mokslą Coral Gables Universitete, Miamėje, pirmus metus. Plačiai pasikalbėjome. Jis pasisakė, kad mokslas jam sekasi labai gerai.

—:—

Taipgi aplankė mus chicagietė Uršulė Butkus, kuri vakacijas praleidžia pas draugus Alexandrus. Gerai nusiteikusi ir patenkinta mūsų saulėta Florida.

Su draugais Tamošiūnais trečias svečias buvo draugė Veronika Smalstienė, kuri čionai, apart atostogų, pasėkmingai darbuojasi dėl "Vilnies" ir "Laisvės." Tas darbas jai sekasi gerai.

Labai daug turime svečių iš visos plačios Dėdės Samo žemelės. Randasi čia worcesteriečiai J. Skliutas ir M. Mačionis su žmona ir žentu. Su visais draugiškai pasikalbėjome dienos klausimais. *V. J. Stankus*

New Haven, Conn.

Mūsų naujienos

Sausio 17 d. smetoninininkai buvo surengę pramogą garbinimui Smetonos buvusios santvarkos ir pasipinigavimui. Susirinko tik apie 30 žmonių. Reiškia, parengimas nepavyko. Nebuvo nei kam keikti naują Lietuvoje santvarką. Jie tik verkšleno, kad trūksta pinigų jų propagandai.

Valdžia pataria, kad neįsileisti į namus visokių biznierių ar kokių kolektorių, kol jie neparodo nuo policijos leidimo. Mat, yra piktadarių, kurie įeina į namą ir apiplėšia, arba kitaip šeimininkes nuskriaudžia. Jeigu kur dažnai tokie lendžioja, tai pataria pranešti policijai.

Vietos šerifas pažadėjo duoti po $50 tiems girtuokliams, kurie už girtumą patenka į kalėjimą. Sąlyga: iš kalėjimo išėjęs per pusę metų turi susivaldyti nuo gėrimo, ir jeigu tą padarys, galės įrodyti, tai gaus $50.

"Laisvės" dalininkų suvažiavimas įvyko sausio 31 d., Ozone Park, N. Y. Teko ir mums, newhaveniečiams, dalyvauti. Patiko "L" vajininkų raportai. Šėrininkai karštai jiems pritarė ir aplodismavo.

Suprantama, darbas nėra lengvas, bet vajininkai jo svarbą supranta ir gerai atlieka.

Suvažiavime ir bankete Rojus Mizara, "L." redaktorius, tik grįžęs iš Lietuvos, pasakė po kalbą. Suprantama, prie progos jis aplankys lietuvių kolonijas, jų tarpe ir New Haveną, ir plačiau paaiškins savo pusmečio patyrimus.

J.K. ir J.P. taria nuoširdų ačiū K. Briedžiui, kuris iš suvažiavimo svetainės nuvežė į Grand Central geležinkelių stotį. Negalima pamiršti tokio didelio patarnavimo.

J. Š. K.

KAS KENKIA TSRS IR JAV SUSITARIMUI?

Washingtonas. —P. Hefrerman rašo, kad Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų susitarimui baigti "Lend-Lease" reikalą kenkia senos skolos. Mat, JAV prideda tas Rusijos skolas, kurias ji turi nuo Pirmojo pasaulinio karo. Gi po revoliucijos TSRS atsisakė atmokėti senas Rusijos skolas.

T. Sąjungoje radijo imtuvai-automatai

Jus rytą žadina žadintuvas, ir įkandin to įsijungia imtuvas. Jūs darote rytmetinę mankštą, prausiatės, pusryčiaujate ir einate į mokyklą ar į darbą. Radijo imtuvas išsijungia pats. Jūs ramūs. Žinote, kad imtuvas įsijungs tik tada, kai jūs grįšite namo...

Pačių pasidarytų techninių dirbinių mėgėjams tai ne naujiena, daugelis jų jau buvo įsirengę savo namuose panašią automatiką.

Tačiau menkai nusimanantieji technikoje žmonės tokių daiktų iki šiol negalėjo turėti. Į pagalbą atėjo Tarybų Sąjungos radijo pramonė. Vladimiro liaudies ūkio tarybos Muromo gamykla pradėjo masiškai gaminti radijo imtuvus ir radiolas "Murom." Juose įmontuotas laikrodinis mechanizmas ir relė automatiškai įjungti ir išjungti radijo imtuvą nustatytu laiku. Laikrodinis mechanizmas užvedamas dviems savaitėms.

Mažų ciferblatų rodyklėmis galima nustatyti radijo imtuvo įjungimo ir išjungimo laiką.

Radijo imtuvas ir radiola "Murom" skirti vietinėms ir tolimoms stotims priimti penkiais diapazonais (nuo ilgų bangų iki ultratrumpų). Diapazonų ir tembro reguliavimo perjungėjas klaviatūrinis. Radijo imtuvas sunaudoja iš elektros tinklo ne daugiau kaip 50 vatų elektros, o radiola — ne daugiau kaip 60 vatų.

Imtuvų ir radiolų korpuso paviršius gražiai poliruotas ir turi vertingos medienos išvaizdą.

F. Tormozovas

Kiekviena kolonija turėtų surengti kokią nors pramogą Laisvės paramai.

San Francisco, Cal.

LLD kuopos reikalai

Sausio mėnesio LLD 153 kp. susirinkimas praėjo sklandžiai ir kuopos nariai verti pagyrimo, kad, su maža išimčia, veik visi dalyvavo. Kuomet daugiau narių dalyvauja, tad ir tarimų daugiau būna pravesta gyveniman. Raportai iš praeitų metų kuopos veikimo skambėjo gerai, kuopa turėjo 10 parengimų bendrai su Oaklando LLD kp. ir d. J. Gasiūno prakalbas. Visi parengimai buvo pasėkmingi, ir sukelta virš 500 visuomeniniams reikalams. Narių geram stovyje randasi 19, 1959 m. gauta 5 nauji nariai, mirė vienas. Mūsų kuopa aukojo dėl Chicagos Mildos Namo $100. Tas reiškia, kad ir mes esam dalininkai tos garbingos įstaigos. Abelni raportai rodo, kad ši kuopa neskūpauja, turėdama iždepinigų gausiai aukoja svarbiems reikalams.

Dėl 1960 metų išrinkta kp. valdyba, ir eis pareigas šie draugai ir draugės: pirm. M. Alvinienė, fin. sekr. V. Sutkienė, užrašų sekr. A. Dagys, iždi. J. K. Alvinas. Kaip praeityje, gerai veikė, taip ir šiais metais, manau, sutartinai darbuosis dėl labo ir gerovės mūsų org. ir abelnai darbo klasės reikaluose.

Kuopa turėjo parsitraukus 12 Vilnies "Kalendorių 1960 m." ir visi trumpu laiku išplatinti. Nors didžiuma narių senyvo amžiaus, bet laikraščius ir knygas mėgsta skaityti, ir atidžiai seka visus pasaulinius įvykius, ir Tarybų Lietuvos žmonių gyvenimo gerėjimą-progresą.

Apie ligonius

Teko patirti, kad d. Paulina Vaivodienė, Redwood City, gerai sustiprėjo iš savo ilgos ligos, dabar džiaugiasi pajėgianti dirbinėti po stubą ir savo puošniame sodelyje.

Teko aplankyti Kajetoną Rekašių San Mateo miestelyje. Jie puikiai gyvena savo rezidencijoj, bet Kajetono sveikata labai pašlijusi, ir dažnai būna po daktaro priežiūra. Labai gaila gero draugo.

Jonukas Rades dar randasi S. P. ligoninėje dėl širdies priepuolio. Kurį laiką jis sunkiai sirgo. Dabar jau stiprėja, mano, gal šio mėnesio gale važiuos atgal į Yucaipą, į savo namus.

Toj pačioj ligoninėje sirgo mūsų jaunas draugas Raynold Mičiulis, oaklandietis, bet pabuvęs porą savaičių sugrįžo pas tėvus į namus.

Praėjusį mėnesį buvo lyg ir epidemija palietusi eilę mūsų kolonijos draugų ir draugių. Daugiausia nukentėjo Connie ir Alekas Mugianiai, oaklandiečiai, ir Ksavera (mes vadinam Sonia) Karosienė, San Leandro. Dabar jau atrodo visi sustiprėję. Linkiu visiems būti sveikais.

Jonas Bakeris irgi susveiko, nors, sako, sveikata dar vis netvirta. Ignas Kamarauskas dalį laiko dirba dirbtuvėje, veik pusę laiko lankosi pas ligoninės daktarą.

Po miestą pasidairius

Sausio mėnesio pabaigoje vieną šeštadienį buvo suruošta skaitlinga demonstracija pačiame miesto centre. Tai buvo protestas prieš atominių bombų bandymą ir už nusiginklavimą. Buvo šimtai iškabų su įvairiais užrašais ir obalsiais už taiką.

Maršavimas tęsėsi apie dvi valandas. Vėliau demonstratyviai minia nuėjo į didelę svetainę ir po prakalbų visi entuziastiškai išsiskirstė. Įdomu tas, kad kaip gatvėse, taip svetainėje policija jokių peršakų nedarė, bet laikraščiai visai mažai apie tai rašė, rodos, ignoravo visą iškilmę.

—.—

Miesto administracija pradėjo rūpintis, kaip pagerinti važiuotės greitumą. Nežiūrint dabartinių greitųjų vieškelių-"freeways", kurių jau yra gana daug, toli gražu dar neužtenka kelių, tai dabar sumanė kasti tunelius po apačia miesto gatvių. Tik tūlus baugina, kad iškasimas ir abelnas darbas kainuotų 210 milijonų dolerių. Manau, kad tą visą dalyką mes miesto piliečiai turėtime nubalsuoti. Visas darbas užimtų virš trejis metus.

—:—

Litografistų streikas jau užsibaigė, ir vasario 8 visi 17 įmonių darbininkai sugrįžo į darbą. Streikas tęsėsi virš tris mėnesius, darbininkai laikėsi labai vieningai. Po ilgų derybų darbininkai priėmė dvejų metų kontraktą, su geru algų pakėlimu, ir daugeliu kitų darbo sąlygų pagerinimu.

Mokys rusų kalbos

Jau seniai buvo reikalaujama, kad aukštesniose mokyklose įvestų mokymą rusų kalbos ir rašybos. Pagaliau tas reikalavimas liko priimtas, ir nuo 1 d. vasario pradėjo mokyti rusų kalbos ir rašybos Lincoln High School ant 24 Ave. ir Rivera St.. Oaklande jau seniai yra įsteigti rusų kalbos kursai, to sulaukėm ir San Francisco mieste.

Dentistų konvencija

Pabaigoje sausio mėnesio San Francis viešbutyje įvyko skaitlinga dentistų konvencija. Dalyvavo 1,500 aukšto rango profesorių ir eilinių mokytojų - dentistų. Konvencija tęsėsi kelias dienas, ir po ilgų kalbų-raportų, vienas įžymus profesorius, Dr. Silverman, aštriai pabrėžė, kad ši konvencija statytų griežtą reikalavimą valstijos ir miesto vandens komisijonieriams, kad vanduo būtų floriduotas. Nors 1955 metais tas buvo padaryta, bet tūli priešinasi, kad būk toks vanduo nesveikas dėl kūno dalių, ir todėl vandens floridavimas buvo sulaikytas. Dabar dentistai įrodė, kad vandens įstaigos ką sutaupo ant floridavimo vandens, tai žmonės dvigubai išmoka už dantų gydymą-taisymą. Pripažįsta, kad nuo paprasto vandens vartojimo didžiausias dantų gedimo ligų šaltinis. Tikiuosi, kad šis dentistų atsišaukimas į vandens komisijonierius bus paimtas atidon, ir daugiau bus daroma dėl žmonių gerovės.

Susirūpino jaunimu

Kalifornijos gubernatorius Brown aštriai pradėjo kritikuoti tam tikras įstaigas dėl padykusio jaunimo. Kiek laiko atgal Kalifornijos valstijos seimelis buvo paskyręs rūpintis su išdykusiais vandalais ir vagiliais komisiją, bet matosi, kad ji visai nekreipė domės arba tingėjo ką nors daryti dėl pagerinimo jaunimo būklės. Dabar, sausio 25 d., gubernatorius sušaukė sesiją ir priėmė iš 14 punktų programą, pavedė penkioms įstaigoms rūpintis, kad būtų steigiamos tam reikalui mokyklos, kad jaunuoliai būtų padėti į darbus, ir tam panašiai. Matysim, kiek iš tų šiaudų bus grūdų. Dabartiniu laiku tikrai jaunimas daro gėdą visai tautai ir rodo liūdną ateitį.

Alvinas

Daugiau įvairių parengimų Laisvės naudai

ATSIMINIMAI
ir
Dabartis
Parašė L. Prūseika

Tai gyvi bruožai iš jo gyvenimo, visuomeninės veiklos, caro realcijos, metų pergyvenimai kalėjimuose, ištrėmimas į Sibirą ir kiti eršk ačiuoti takai jo kovoje už laisvę ir šviesesnį gyvenimą darbo žmonijai.

Knyga iš 304 puslapių
Kaina tik $2.00

Laisvė
110-12 Atlantic Ave.
Richmond Hill 19, N. Y.

KUNIGŲ KOVA UŽ DAUGPATYSTĘ

Parašė
T. J. Kučinskas

Romos kunigai skelbia, laisvamaniai, socialistai, bolševikai yra materialistai ir laisvos meilės platintojai. Rasite istorijos faktus: popiežiai, kardinolai, vyskupai, kunigai buvo vedę po kelias moteris, prieduį turėjo sugulovės. Materialistai kunigai platino laisvąją meilę. O politikieriai skelbė ir tebeskelbia, jog kunigai platino aukštą moralybę.

Knyga: 204 p., kaina $1.50.
T. J. KUČINSKAS
740 W. 34th St. Chicago 16, Ill.

Brockton - Montello, Mass.

KONCERTAS IR BANKETAS

Rengia Montello Vyrų Dailės Grupė

Montello Vyrų Dailės Grupė, vadovaujama Al. Potsus

Sekmadienį, Vasario-February 21 d.

National Hall, 668 No. Main St., Montello, Mass.

PROGRAMA

MOTERŲ KVARTETAS
iš New Yorko
Nellie Ventienė, Nastė Buknienė, Ona Čepulienė ir Kostė Rušinskienė.
Mokytoja Mildred Stensker.

ALDONA WALLEN—SOPRANAS

ELDON DOWNING—BARITONAS

ROŽĖ STRIPINIS—SOPRANAS

AUDREY POTSUS—PIANO SOLO

R. STRIPINIS ir W. YUODEIKIS
Duetas

ED ir BENNY SAUKAI
Accordion ir smuiko duetas

VYRŲ DAILĖS GRUPĖ

PO KONCERTO BANKETAS

ĮŽANGA $1.00 ASMENIUI

Antano Metelionio Raštai

Apie Dievus ir Žmones

Autorius suteikia daug rimtų mokslinių įrodymų apie tai, kaip atsirado tikėjimai, kaip pagaliau išmislijami patys dievai ir jų garbinimai.

Duoda daug aiškių istorinių išvadų apie religinius prietarus, kurie kaip saulė ledą tirpina minti įkalbamojo užgrabinio gyvenimo.

KNYGA IŠ 280 PUSLAPIŲ, KAINA $2.00

Gaunama "Laisvės" Knygyne. Reikalaudami rašykite:

Laisvė,
102-02 Liberty Avenue
Ozone Park 17, N. Y.

"LAISVĖS" VAJUS

(Tąsa iš 1-jo pusl.)

pluoštą atnaujinimų. Pasidarbavo ir M. Svinkūnienė su atnaujinimais ir Hartfordietė.

Jurgis Stasiukaitis, Cliffside, N. J., prisiuntė tris naujas prenumeratas, taipgi ir S. Radušis pridavė naują prenumeratą ir atnaujinimų. T. Kaškiaučius, newarkietis ir A. Matulis, Levittown, Pa., prisiuntė atnaujinimų.

J. Kalvaitis, brooklynietis, ir vėl gražiai pasirodė, priduodamas dvi naujas prenumeratas ir atnaujinimų. Taipgi pasidarbavo S. Sasna ir A. Mureika.

Philadelphietis R. Merkis pridavė naują prenumeratą ir atnaujinimų.

A. Žemaitis, Baltimore, Md., pridavė naują prenumeratą ir atnaujinimų.

J. Mažeika, Chicago, prisiuntė dvi naujas prenumeratas ir atnaujinimą. Taipgi gavome atnaujinimų nuo B. E. Senkevičienės, čikagietės.

Bridgeportietis (Conn.) Valatka prisiuntė naują prenumeratą ir atnaujinimų.

S. Puidokas prisiuntė naują prenumeratą.

Sekanti vajininkai pakilo punktais su atnaujinimais: Geo. Shimaitis, Brockton, Mass.; S. Penkauskas, Lawrence, Mass.; P. J. Martin ir J. Purtik, Pittsburgh, Pa.; M. Uždavinis, Norwood, Mass.; H. Tamašauskienė, So Boston, Mass.; J. Patkus, New Haven, Conn.; O. Wellus, M. Kazlauskienė (dėl LLD Moterų k.), Binghamton, N. Y.; K. N. Naravas, Shenandoah, Pa., ir V. Žilinskas, Plymouth, Pa.

Į Prietelių Kluba dalį mokesties užsimokėjo A. Suopaitis, Brooklyn, N. Y., $15.

BIUDŽETO SUKĖLIMUI 1960 METAMS

M. Naktinis, Hartford, Conn.	$11.00
J. Uraitis, Orlando, Fla.	10.00
M. Nikzentaitienė, Hartford, Conn.	6.00
K. Danisevičius, Waterbury, Conn.	6.00
K. Motiejūnas, Fairlawn, N. J.	5.00
M. Simanavičius, Brooklyn, N. Y.	5.00
F. Roman, So. Windsor, Conn.	5.00
J. G., Cheshire, Connecticut	500
P. Nemunas, Philadelphia, Pa.	5.00
B. Lutz, Newark. New Jersey	5.00
M. Valentine, Plainfield, Conn.	5.00
J. Shiman, Canterbury, Conn.	5.00
Josephine Žukas, Wantagh, L. I.	5.00
S. Umbras, W. Lynn, Oregon	4.00
J. Webra, Cleveland, Ohio	3.00
A. Latvėnas, Hartford, Conn.	3.00
V. Vaitonis, Waterbury, Conn.	3.00
F. Gutauskas. Forest, Canada	3.00
P. Karpich, W. Lynn, Massachusetts	3.00
J. Matukas, Shenandoah, Pa.	2.00
J. Rozukas. Downsview, Canada	2.00
K. Boinauskas, Philadelphia, Pa.	2.00
T. Markel, Niagara Falls, N. Y.	2.00
K. J. Yenkelun, Waterbury, Conn.	2.00
Mrs. Ketchins. Windsor Locks, Conn.	2.00
M. Tamkus, Warehouse Pt., Conn.	2.00
J. Barnett, Hartford. Conn.	2.00
A. Waitkevičius, Norfolk, Mass.	2.00
Anelė Kanopa, Brooklyn, N. Y.	2.00

Po $1: J. Strimilas, Clifton, N. J.; J. Burba, Stamford, Conn.; B. Surblis, Akron, Ohio; P. Narus, St. Peterseburg, Fla.; A. Karpinas, Mexico, Me.; W. Kulik, Ulster Park, N. Y.; D. J. Barnett, Canterbury, Conn.; A. Kamarauskas, Wilkes-Barre, Pa.; S. Urban, Salem, Mass.; Fr. Mituza, A. Dagilis, Hartford, Conn.; P. Norvidas, Hartford, Conn.; Mrs. W. Yorkevičienė, Warehouse Pt., Conn'; R. Vaitkienė, Broad Brook, Conn.; S. Budgel, Glastonbury, Conn.; J. Bartush, Waterbury, Conn.; M. Thompson, Bridegeport, Conn.; K. Gutonis, Wilow Grove, Pa.; E. Galgauskas, Denver, Colo.; A. Butkauskas, Brooklyn, N. Y.; J. Kvedaras, McKees Rocks, Pa.; A. Skairus, Elizabeth, N. J.; P. Vasiliauskas, Philadelphia, Pa.; J. Yatužis, Riverside, N. J.; J. Žilinskas, E. Orange, N. J.; J. Kunca, B. Medley, New Haven, Conn.; Monica Dounis, Brighton, Mass.; V. Z., Brooklyn, N. Y.; W. Simon, Union, N. J.; A. Kunesky, Newark, N. J.; T. Toluns, W. Orange, N. J.; B. Jankauskas, Irvington, N. J.; J. Stanelis, Short Hills, N. J.; J. Papartis, Belleville, N. J.; J. Kwesko, Newark, N. J.; S. Ramanauskas, Collinsville, Ill.; D. Mankofsky, Crown Pt., N. Y.; L. Gudzin, Schenectady, N. Y.; V. Čerkasas, J. Masteika, F. Pukelis, W. Kelly, Brockton, Mass.; J. Smith. Avon, Mass.; J. Jokubonis, K. Naravas. J. Navickas, Shenandoah, Pa.; R. Niauras, Islington, Mass.; F. Preibis, Walpole, Mass; K. Žukauskas, Westwood, Mass.; A. Zaruba, Norwood, Mass.; J. Sherman, Plymouth, Pa.

S. Leesis, Saginaw, Mich., 78 c.

Dėkojame visiems už gražią paramą, vajininkams už pasidarbavimą. Kaip greit bus sutvarkyti paskutiniai rezultatai, taip greit bus paskelbti.

Laisvės Administracija

Hudson, Mass.

Įvairios žinios

LDS 66 kuopos finansų sekretorius A. J. Sikorskis jau nuo seniau nesijautė gerai. Pasidavė Bostone į ligoninę, kur jam vasario 1 d. padarė operaciją. Linkime greitai pasveikti ir vėl darbuotis.

Gruodžio 26 d. mirė Paplauskienė. Paliko nuliūdime vyrą, sūnų, dukterį ir anūkų. Buvo laisva. Per ilgus metus skaitė "Laisvę", dalyvavo pažangiųjų judėjime. Streiko laiku už pikietavimą buvo areštuota, bet Tarpt. Darb. Apsigynimas bylą laimėjo. Buvo palaidota į katalikų kapus. Lai jai būna ramybė amžina, o šeimai užuojauta.

Mūsų miestelyje mažos krautuvės bankrūtuoja viena po kitos. Viena, miestelis mažas, o antra — taksai labai dideli ir randos aukštos.

Darbai eina neblogiausiai, bet uždarbiai maži. Fabrikantai, daugumoje, kur nėra unijos, moka tik tiek, kiek valdžios nustatyta per valandą. Gi pragyvenimo kainos nuolatos kyla.

Netoli nuo mūsų miestelio nukrito privatinis lėktuvas ir užsimušė du žmonės.

P. Vaitekūnas

SVEČIUOSE PAS AMERIKOS LIETUVIUS

(Tąsa iš 4-to pusl.)

—Bet juk jūs nesveikas, pabūkite namie!

— Ne, turiu darbo, tiesa, svarbiausias savo pareigas jau esu atlikęs, bet dar reikia. Nieko, greitai sugrįšiu, tada atilsėsiu.

Tolimas, bet neužmirštamas ir brangus drauge! Tegu per vandenyną skrenda jums iš jūsų gimtojo krašto nuoširdus sveikinimas ir pagarba. Sunki jūsų kova, bet ji kilni ir didžiai prasminga. Žinau, jog jums nereikia paguodos žodžių. Irniekad nedrįsčiau jums jų kalbėti. Bet, sugrįžęs namo, aš daug kam pasakojau apie jus ir jūsų draugų darbą. Ir jaunuolio studento, ir partinio darbuotojo, ir kolūkiečio, ir darbininko, ir kolegos žurnalisto akyse, kai pasakojau apie jus ir jūsų darbą, jutau meilę ir pagarbą jums. Žinau jūsų dvasios tvirtumą, bet manau, kad tautiečių meilė ir pagarba senoje tėvynėje padės jums nešti tą nelengvą naštą, kurią jums užkrovė ant pečių jūsų jautri sąžinė, jūsų ištikimybė darbo žmogui, jūsų tvirta valia.

"Tiesa"

Grand Central geležinkelių stotyje, vienoje patalpų spintoje surado bombą. Ji panaši į tas, kokias savo laiku dėliojo "pasiutęs bombininkas". Tai šešių colių ilgio vamzdis su pritaikytu laikrodžiu.

LDS 1 kuopos banketas įvyks vasario 27

LDS 1 kuopa rengia šaunų banketą šeštadienio vakarą, vasario (Feb.) 27 d., Kultūriniame Centre, 102-02 Liberty Ave., kampas 102nd St., Ozone Parke. Pradžia 7 val. Vakare. Įžanga tik $2.50 ypatai.

LDS 1 kuopa yra pagarsėjus gerų banketų surengimu. Julius Kalvaitis, Geo Waresonas, Valys Bunkus ir kiti kuopos veikėjai, kurie įeina į banketo rengimo komisiją, davė žodį, kad jie surengs labai gerą ir sekantį banketą.

Taigi, nepamirškite atvykti į Kultūrinio Centro salę vasario 27 d., 7 val vakare. Žinoma, būtų dar geriau, jeigu iš anksto įsigytumėte banketo bilietus. Juos galite gauti pas komisijos narius ir taipgi pas daugelį LDS 1 kuopos narių.

Kuopos Valdyba

Tarp lietuvių

Jau kuris laikas kai pasigedau mūsų pramogose draugų Meškių. Neseniai sužinojau priežastį jų nesilankymo. Draugės Meškienės sesutė, taipgi ir jos vyras, Petrauskai, gyvena Great Necke, ir abudu sunkiai serga. Petrauskienę dažnai turi nuvežti į ligoninę. Meškienė dažnai vyksta į Great Necką patarnauti sergantiems giminėms.

—:—

Walteris Keršulis vis didžiuodavosi savo sveikata. Atrodydavo, kad jis tik kitiems gali palinkėt "Greitai pasveik". Stipri sloga Walterį jau antrą savaitę laiko stuboje. Turi apleisti ir choro praktikas. Geroje Bronės priežiūroje, Walteris tikisi ligą nugalėti. Tovisi jam linkim! **K.**

Rochester, N. Y.

Šeštadienį, vasario 20 d., įvyks Gedemino Draugystės vakarienė. Bilieto kaina tik doleris. Po vakarienės bus šokiai. Visi rochesteriečiai ir apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti.

Pas mus daug miršta senesnio amžiaus lietuvių. 1959 m. vien Gedemino Draugystės mirė 9 nariai, iš jų trys buvo "Laisvės" skaitytojai. Gyviems reikėtų daugiau susirūpinti draugija ir pasistengti gauti naujų narių.

Per dvi savaites sirgo V. Bachulis, tai "flu"kankino. Nesijaučia gerai ir V. Bullienė. Linkiu greitai pasveikti.

Į Floridą yra išvažiavę visai žiemai J. H. Stančikai. Dabar išvyko ten saule pasikaitinti A. Baltakienė ir A. Gužauskienė. Velinu visiems gerai pasilsėti ir laimingai sugrįžti.

L. Bekis

Gerą turėjome LLD 185 kp. susirinkimą

Trečiadienį įvyko mūsų Lietuvių Literatūros Draugijos 185 kuopos susirinkimas. Tai buvo vienas pačių geriausių susirinkimų. Narių atsilankė daugiau negu paprastai.

Džiugu buvo girdėti, kad narinių duoklių mokėjimas eina labai gražiai. Dar tik penketas nėra pasimokėję už šiuos metus. Sekretorius drg. K. Briedis užtikrino, kad ir iš jų duoklės bus greitai išrinktos.

Mūsų kuopos protokolų sekretorius ir LLD II apskrities pirmininkas Jonas Grybas pranešė, kad apskritis rengia didelę vakarienę su muzikine programa kuopų naudai. Tai bus balandžio 12 d. Mūsų nariai paėmė apsčiai tikietų išplatinimui.

Nutarėme surengti parodymą iš Lietuvos filmo "Julius Janonis." prie jo bus pridėtas dar vienas kitas naujas trumpas filmas. Rodymas įvyks Kultūrinio centro salėje kovo 12 dieną. Ruoškitės dalyvauti.

Plačiai kalbėjome apie padidinimą mūsų kuopos narių skaičiaus, Nutarėme pravesti specialų vajų. Prašysime visus kadaise buvusius draugijos narius, bet dėl vienos kitos priežasties išsibraukusius, grįžti atgal į mūsų garbingas kultūrines gretas. Na, o paaiškėjo, kad dar randasi nemažai mūsų pažangiosios spaudos skaitytojų, gerų, nuoširdžių lietuvių, kurie dar niekados nėra buvę mūsų eilėse. Prašysime ir raginsime juos įsirašyti į mūsų 185 kuopą. Tikimės, kad ir vieni ir kiti mūsų balsą išgirs.

Dar vienas dalykas. Mums labai rūpi sveturgimių amerikiečių teisių gynimas. Neseniai tuo reikalu įvyko plati nacionalinė konferencija. Sveturgimiams Ginti Komitetas pasimojęs dideliems darbams. Mes norime jį paremti, prie jo prakilnaus darbo prisidėti. Tam tikslui nutarėme paaukoti visą dešimtinę.

Narys

Iškilus gaisrui 294 Wyona St. name užtroško du vaikai, vienas metų ir pusės, o kitas 8 metų.

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172
426 Lafayette St.

GRAŽŪS FILMAI IŠ LIETUVOS

Visiems Brooklyno ir apylinkės lietuviams neprasta proga pamatyti naujai gautus ir nepaprastai gražius filmus iš Lietuvos. Jų rodymas įvyks jau šį sekmadienį, vasario 14 d., Ukrainų Demokratų Klubo salėje, 216 Grand St., Brooklyn, N. Y. Pradžia 7 val. vakare.

Bus rodomi:

"Yra šalis" (apie amerikiečių lietuvių ekskursiją Lietuvoje).

"Lietuviškos vestuvės"

"Tėvynė"

"Viename kolūkyje"

Filmų rodymą rengia LLD Antroji apskritis. Rodys Jonas Grybas.

Įėjimas—auka $1.

Nepraleiskite šios gražios progos pamatyti nepamirštamus vaizdus iš mūsų senosios tėvynės.

Rengėjai

Moterų Klubo narėms

Trečiadienio vakare, vasario 17 d. Kultūriniame Centre, 101-02 Liberty Ave., Ozone Park, bus vietos Moterų Klubo susirinkimas. Svarbu, kad visos narės dalyvautų, nes bus galutinai aptarta pasiruošimas Moterų Tarptautinės paminėjimui.

Valdyba

Kew Gardene, Queens, du automobilių savininkai susiginčijo už vietą pastatymui. Įsikarščiavę susimušė. Rezultatas: Charles Whalen, 57-ių metų, mirė ligoninėje, o F. Ringelheim, 38-ių metų amžiaus, atsidūrė kalėjime.

Dabar jūs galite aplankyti
SAVO GIMINES
LIETUVOJE
ir kitas U.S.S.R. vietas.
PAVIENIAI ar GRUPĖMIS.
Tūkstančiai pasitenkinusių lankytojų sako apie darbingumą
COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc., New Yorke,
kuris tvarkė jų keliones į įvairias Sovietų Sąjungos dalis:
MES PADEDAM JUMS SUTVARKYTI VIZUS IR KELIONIŲ REIKALUS.
Informacijų dėl vizų reikalavmų ir rezervacijų, prašome rašykite arba kreipkitės:
COSMOS
TRAVEL BUREAU, Inc.
45 West 45th Street
New York 36, N. Y.
Tel. CIrcle 5-7711
COSMOS... padeda keliautojams jau nuo 1898.

PRAKALBOS
Su Koncrtine Programa
Kalbės
Laisvės redaktorius
ROJUS MIZARA
Jis tik ką sugrįžo iš Lietuvos, taipgi lankėsi ir Lenkijoje
Prakalbos įvyks šeštadienį
Vasario 20 February
Pradžia 7-tą valandą vakare
Schwaben Hall
474 Knickerbocker Ave., Brooklyn,, N. Y.
Aido Choras, vadovaujamas Mildred Stensler, atliks gražią dainų programą. O Rojus Mizara suteiks įdomių žinių apie Lietuvą, nes jis ten išbuvo šešis mėnesius. Daug važinėjo, daug ką matė ir girdėjo. Jis taipgi lankėsi Lenkijoje ir ten aplankė lietuvių kaimus. Jis turi įdomių įspūdžių iš Lenkijos abelnai. Atsilankykite ir išgirskite svarbių dalykų.

FILMAI
IŠ LIETUVOS
"TARYBINĖ LIETUVA" — "NERINGA"
"VIENAME KOLŪKYJE"—"TĖVYNĖJE"
"NEMUNO ŽIOTYSE"
KALBANTI ir SPALVOTI —:— BUS RODOMI
Vasario 12 Feb., 7 P. M.
LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO SALĖJE
69-61 Grand Ave.
Maspeth, L. I., N. Y.
Kurie įdomaujate dabartiniu Lietuvos gyvenimu, esate maloniai kviečiami ateiti ir pamatyti šiuos labai įdomius filmus.
RODYS JONAS GRYBAS
Dovana—$1.00

Siųskite Giminėms Kalėdinius Dovanų Paketus
Į Lietuvą, Ukrainą, Baltarusiją, Latviją, Estoniją, Armėniją ir kitas šalis.
Package Express & Travel Agency, Inc.
(LAISNIUOTA PER USSR)
BROOKLYN—1530 Bedford Ave., kamp. Lincoln Pl. IN. 7-6465. IN. 7-7272
NEWARK, N. J. — 312-14 Market St. Tel. MI. 2-2452. MI. 2-1681
Siunčiami tik nauji daiktai — medžiagos, drabužiai, valgomieji produktai, gyduolės, siuvamosios mašinos. Pristatymas garantuojamas, taipgi adresato parašas. Visi kaštai, įskaitant muitą, pmokami iš anksto. Kiekvienas pakas apdraudžiamas.
Mūsų klientų patogumui, mes turime įvairių aukščiausios kokybės medžiagų prieinamomis kainomis. Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 ryto iki 4 popiet.
78—2nd Ave. New York 3, N. Y. ORegon 4-1540
651 Albany Ave. Hartford, Conn. CHapel 7-5164
1241 N. Ashland Ave. Chicago 22, Ill. HUmboldt 6-2818
832 N. 7th St. Philadelphia 23, Pa. WAlnut 2-1747
11601 Jos. Campau Ave. Detroit 12, Mich. TOwnsend 8-0298
107 S. Vermont St. Los Angeles. Calif. DUnkirk 5-6550

Susirinkimas

LLD I-ios kp. mitingas įvyks vasario 12-tą, 7:30 v. v., 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. Visi nariai dalyvaukite, turime svarbių pasitarimų. Mokėkime laiku duokles.

Valdyba

PRANEŠIMAS

Mirusio J. Daraškos 4 metų mirties sukakties paminėjimas yra perkeltas į vasario 21 d. (sekmadienį), 1-mą valandą popiet.

Taigi, gerbiamieji, prašome skaitlingai susirinkti. Šeimynos nesigaminkite namie pietų, čia gerai papietausite. Paminėjimas bus LDS salėje, 9305 St. Clair Ave.

V. Daraškienė (11-12)